

Gamlebyen historielag

Skriftserie nr 9

Småhusbebyggelsen fra 1860-årene på Ekeberg -

Registrering og beskrivelser

Tove Larsen og Helge Godø

Forord

Tema for denne boken er den gamle trehusbebyggelsen på åssiden av Ekeberg i Gamlebyen, Oslo. Denne bebyggelsen oppsto i 1860-årene, som en forstad til daværende Christiania. I dag består denne bebyggelsen av over 70 eiendommer – og langt flere bygninger. De fleste av disse er avbildet og beskrevet i denne boken. Tidligere, på slutten av 1800-tallet, var det mange flere. ”Tidens tann” og branner har fjernet noen, men et stort antall hus (sannsynligvis i overkant av 20 bygninger) ble revet i forbindelse med et planlagt motorveisprosjekt langs Konowsgate, på 1960-tallet. Heldigvis ble det ikke noe av dette motorveiprojektet. På denne tiden var også planer om å rive *alle* de gamle trehusene på åssiden av Ekeberg for å lage et nytt friluftsområde, men også disse planene ble droppet, heldigvis.

Sannsynligvis var det ingen arkitekter eller reguleringsingeniører inne i bildet da husene i sin tid ble oppført – det var den enkle, tradisjonelle byggeskikken fra landsbygda på 1800-tallet som dannet utgangspunktet. Enkelte mener at området preges av et visuelt villnis og arkitektonisk anarki. Men de fleste opplever det samme som idyll skapt av spennende samspill mellom terreng, gater og hus. Uansett har området både karakter og en særpreget identitet – og utgjør et frodig kapittel i Gamlebyens lange historie.

Materialet som legges frem i denne boken dannet underlag for en reguleringsplan med bevaring som hovedformål, som Byantikvaren i Oslo fremmet i juni 2002. Den ble omsider vedtatt av Oslos bystyre i 2004. Reguleringsplanen er viktig for bevaring av området som nå er under press pga stor interesse for utbygging av attraktive, sentrumsnære områder. I forbindelse med dette arbeidet påtok Gamlebyen historielag seg å foreta fotografering, registrering og beskrivelse av husene i dette området, samt fremskaffe noe historisk dokumentasjon av disse. Dette arbeidet, som ble utført våren 2000, utgjør hovedinnholdet i denne boken. I boken beskrives 68 eiendommer, disse presenteres etter sine gateadresser.

Tove Larsen og Helge Godø, begge medlemmer i Gamlebyen historielag, har utført arbeidet som ligger til grunn for denne boken. I forbindelse med dette har de fått god og kyndig hjelp av Byarkivet i Oslo – og medarbeidere hos Byantikvaren i Oslo, samt fotoarkivet i Bymuseet. Ruth Toverud og Kari Juul Stensrud har lest og kommentert manuset – sistnevnte har i den forbindelse bidratt med gamle fotografier av sitt hjem i Erlingsgate 6 og tilleggstekst, noe vi er takknemlig for. Det er vårt håp at boken vil inspirere til videre innsamling av minner og historie fra dette området.

Helge Godø
Skriftserieredaktør

Innhold

Innledning: Nordre Munkehagen og Svingen	7
Ekebergveien.....	10
Ekebergveien 18.....	15
Ekebergveien 20.....	16
Ekebergveien 22.....	17
Ekebergveien 24.....	18
Ekebergveien 25.....	19
Ekebergveien 26.....	20
Ekebergveien 28.....	21
Ekebergveien 30.....	22
Ekebergveien 32.....	23
Ekebergveien 34.....	25
Ekebergveien 36.....	26
Ekebergveien 38.....	27
Ekebergveien 44.....	28
Erlingsgate.....	30
Erlings gate 2	31
Erlings gate 6	34
Erlings gate 10	37
Konowsgaten	39
Konows gate 25	42
Konows gate 27	45
Konows gate 29 A	47
Konows gate 29B.....	49
Konows gate 31	50
Konows gate 31A.....	52
Konows gate 33	54
Konows gate 35	57
Konows gate 37	59
Konows gate 41	61
Konows gate 43	62
Konows gate 49.....	68
Konows gate 51 A	69
Konows gate 53	71
Konows gate 55	72
Oppegårdsgate	74
Oppegårds gate 1	75
Oppegårds gate 3.....	77
Oppegårds gate 5.....	78
Ribbungsgaten	81
Ribbungsgate 4.....	82
Ribbungsgate 8.....	84
Ribbungsgate 9.....	86
Ribbungsgate 10.....	88
Ribbungsgate 14.....	90
Ribbungsgate 15.....	91
Ribbungsgate 17.....	94

Ribbungsgate 19.....	96
Ryenbergveien	98
Ryenbergveien 1	100
Ryenbergveien 3.....	101
Ryenbergveien 4.....	102
Ryenbergveien 5.....	103
Ryenbergveien 8.....	105
Ryenbergveien 10	107
Ryenbergveien 12	109
Ryenbergveien 13	110
Ryenbergveien 15	113
Ryenbergveien 16	115
Ryenbergveien 17	117
Ryenbergveien 20	119
Ryenbergveien 25	122
Ryenbergveien 26	125
Ryenbergveien 27	127
Ryenbergveien 30	128
Ryenbergveien 35	135
Ryenbergveien 39	137
Svingen.....	138
Svingen 1	142
Svingen 4	144
Svingen 6	145
Svingen 8	146
Utsikten.....	148
Utsikten 1	149
Utsikten 3	150
Utsikten 10.....	152
Utsikten 15.....	154
Litteratur og kilder	155

Innledning: Nordre Munkehagen og Svingen

Den gamle trehusbebyggelsen på nordre åsside av Ekeberg i Oslo oppsto i 1860-årene, og etablerte seg raskt som en forstad til Christiania. Stortinget besluttet i 1859 at Gamlebyen skulle innlemmes i Christiania by, og bygrensen ble trukket midt i det som i dag er Konowsgate, helt nede ved foten av Ekebergåsen. Gamlebyen fikk da murtvang, dvs. at alle nybygg skulle bygges av murstein. Men rett over bygrensen kunne man fortsatt bygge i tre – noe som var langt rimeligere. Christiania hadde en sterk befolkningsvekst i denne perioden pga stor tilflytting, og det var mangel på boliger og folk flest var fattige. I Christiania – som i de fleste andre byer i Europa – oppsto flere forsteder rett utenfor bygrensene, som på Vålerenga, Rodeløkka og Briskeby. Forstaden som vokste frem på nordre åsside av Ekeberg var en av disse. I 1860- og 1870-årene skjedde det en hurtig utparsellering av hustomter i dette området. Ved neste byutvidelse i 1878 ble området innlemmet i Christiania, som en del av Gamlebyen. Tema for denne boken er de bevarte bygningene fra denne perioden. Lars Thue har i *Forstaden under Ekebergåsen*¹ en historisk beskrivelse og analyse av hvordan forstaden vokste frem – og hvem som bodde her og deres levekår.

I følge *Oslo Byleksikon* er **Munkehagen** det historiske navnet på området mellom Gamlebyen og Ekebergåsen. Sannsynligvis heter det Munkehagen fordi i middelalderen var dette området eid av klosteret på Hovedøya. Senere ble det Oslo Hospitals eiendom, sannsynligvis i forbindelse med opprettelsen av Oslo Hospital i 1538 rett etter reformasjonen. Oslo Hospital var en videreføring av Laurentiushospitalet og fikk driften finansiert fra en del kirkegods som tidligere hadde tilhørt de geistlige i Oslo.

Historisk utviklet Munkehagen seg til to eiendommer: **Søndre Munkehagen** og **Nordre Munkehagen**. Søndre Munkehagen omfatter Grønlia og Kongshavn, mens Nordre Munkehagen omfatter den delen av åssiden som strekker seg østover fra Oslo Hospital, langs Ekebergveien til Kvernerskogen. Tidlig på 1800-tallet ble Nordre Munkehagen delt i to eiendommer: *Svingen* og *Lille Ekeberg*. Lille Ekeberg omtales også som *Munkebråten* i enkelte historiske dokumenter. Munkebråten lå øst for det som i dag er Ryenbergveien, fra der Vallhallveien begynner og opp mot Ryen. Forstaden som oppsto på 1860-tallet hadde sitt utspring i utparsellering av tomter fra Svingen, som altså var en del av Nordre Munkehagen.

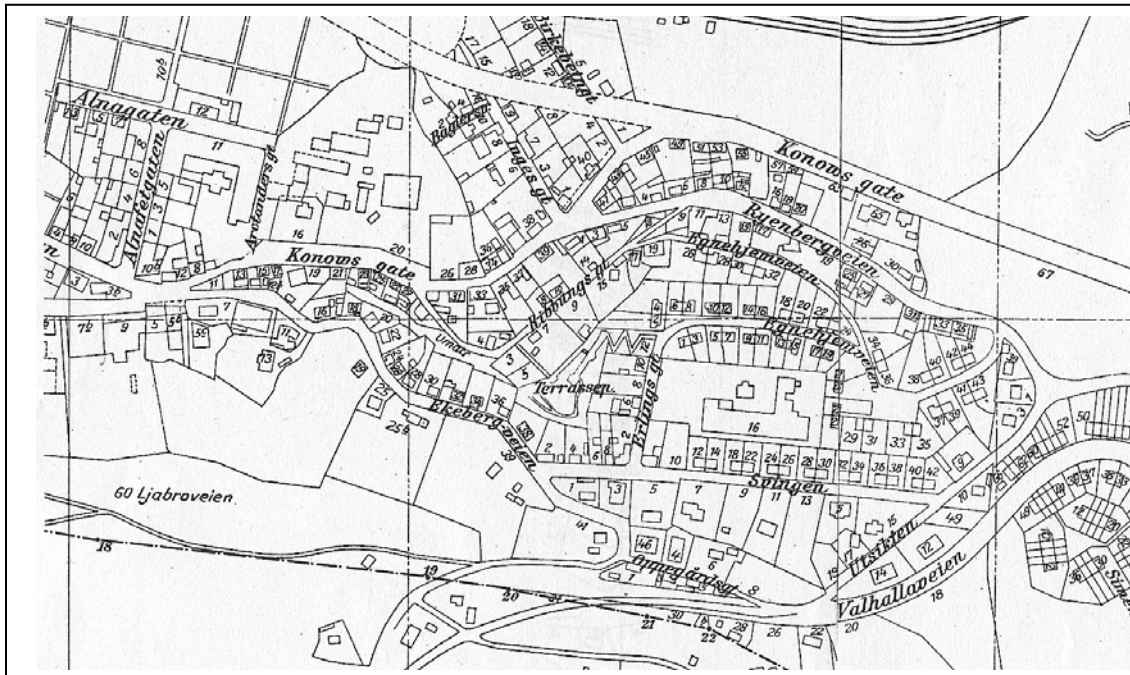
De færreste kjenner til navnet Nordre Munkehagen i dag – nå omtales området enten bare som "Ekeberg", eller som "Ekebergskrenten"², "Ekebergskråningen", "Ekebergkleiva", "Gamlebyens Ekeberg" – eller med henvisning til gater som "Svingen" eller "Ekebergbakken".

Et av de tidligste spor i historiske dokumenter av navnet Svingen finnes på et kart fra 1774³, her står det "Swingen" og det er avtegnet to hus, det ene sannsynligvis det som i dag har adresse Ekebergveien 44.

¹ Gamlebyen historielags skriftserie, nr 5, utgitt i 2004.

² "Ekebergskrenten" er et navn som nå ofte brukes på området. I følge noen var det Alf Nesheim som skapte dette navnet, da han begynte sin faste spalte i Aftenposten med skisser og historier om gamle bygninger i Oslo på 1960-tallet. Før dette navnet ble tatt i bruk var "Ekeberg" navnet. I dag er det selve platået, med Ekeberg skole (egenlig "Simensbråten"), Ekeberghallen, Ballsletta, etc. som assosieres med "Ekeberg".

³ Kartet heter "Plan over Aggershuus festning og Christiania Bye med omliggende Egn" – signert I. T. Wegener 1774

Dette kartet er hentet fra "Oslo Skattetakst Matrikkel", utgitt av Skattetakstkontoret, Oslo kommune på J.M.Stenersens forlag i Oslo, 1936, og viser gatene og bebyggelsen i Ekebergskrenten. Kartet viser Oslos bygrense slik den var fra 1878 til 1948 (grensestein nr 18 finnes fortsatt), helt i sør. På midten av 1930-tallet ble Valhallveien forlenget og fikk dagens trasé, med det flotte utsiktspunktet rett nedenfor Ekeberg Camping. Det var også på denne tiden at blokkene på søndre side av Ekebergveien ble bygget - de opprinnelige husene som sto på Ekebergveien 41, 39 25b og 19 ble revet. Senere, særlig på 1960-tallet, ble mange hus revet i Inges gate, Birkebeinergaten og Konowsgate.

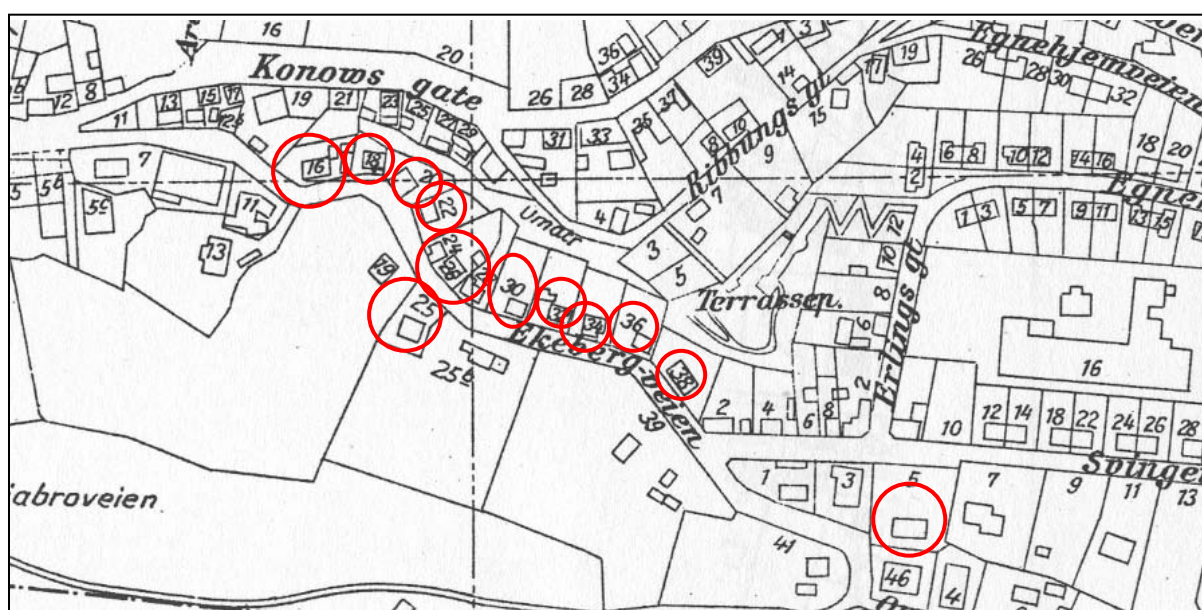
Historisk sett sogner området til Gamlebyen, eller Oslo som var navnet inntil 1925, da Christiania tok navnet Oslo. I 1878 ble området innlemmet i Christiania, som en del av Gamlebyen. Men da bydelsreformen ble innført i Oslo i 1985 ble området sør for Konowsgate plassert i Ekeberg-Bekkelaget bydel. I en spørreskjemaundersøkelse som Gamlebyen historielag gjennomførte i 1999 blant eldre med oppvekst og tilknytning til Gamlebyen svarte de fleste at de regnet området som en del av Gamlebyen. Området tilhører fortsatt Gamlebyen kirkesogn. Inntil 1970-tallet gikk barna fra området på Gamlebyen skole – nå går de på Ekeberg skole. Topografisk sett vender området seg mot Gamlebyen og videre inn til byens sentrum - for å komme opp til Ekebergsletta og Bekkelaget må man klatre oppover og bortover, vekk fra byen og stedets historiske tilknytningspunkter. Fra 2004 er området flyttet over til bydel Gamle Oslo, den nye bydelsgrensen mot sør er ganske lik den gamle bygrensen fra 1878, dvs. at grensen går langs Vallhallveien.

"Christiania seet fra Oslo" er tittelen på dette fotografi av P. A. Thorén, fra 1870. I forgrunnen Ekebergveien og trehusbebyggelsen som reiste seg her på 1860-tallet. Fotografiet er sannsynligvis tatt fra hagen i daværende Ekebergveien 19 – eiendommen het "Frydenhaugen".

Ekebergveien

Ekebergveien fikk sitt nåværende navn i 1879. Den ble anlagt som kjørevei på slutten av 1600-tallet og var den viktigste hovedveien sørover fra Christiania inntil Ljabruchauséen (Mosseveien) ble bygd i 1850-årene. Høyst sannsynlig har Ekebergveien vært hovedvei fra sør helt fra Oslo ble by for 1000 år siden. På et bilde⁴ lagd av Mitter Lund datert 1745 er Ekebergveien omtalt som "Landeveien fra Christiania over Eegeberg til Friderichstad, Fridrichshald, Sverrig og Kiøbehavn" – dette var datidens "E6". På et kart utgitt i 1861⁵ blir strekningen oppover fra det som i dag er krysset Konowsgate/Ekebergveien kalt for "Egebergbakken" (det som da lå utenfor Christiania), mens den het "Egebergveien" nedenfor, forbi kirken og Oslo Hospital. Det var i "Egebergbakken" at forstaden med de særpregede trehusene ble reist i 1860- og 1870-tallet, rett etter at Gamlebyen (Oslo) ble innlemmet i Christiania.

Kartet ovenfor viser bebyggelsen i 1935. De opprinnelige husene fra 1860- og 1870-årene som fortsatt er bevart (i 2005) er merket med sirkel. Sammenlignet med i dag vil man se at husene på sørsiden av veien, dvs. Ekebergveien nr 11, 13, 19 ("Frydenhaugen"), 25b, 39 og 41 ikke lengre finnes. Disse tilhørte også den opprinnelige forstaden. Dette området preges nå av blokker – de fleste av disse ble bygget i slutten av 1930-årene – noen ble bygget på 1950-tallet. De opprinnelige husene ble da revet. Den bevarte bebyggelsen på nordsiden av Ekebergveien har alle sine aner tilbake til 1860- og 1870-årene, med unntak av et hus som er eldre. Dette er Ekebergveien 44 (Svingen 5 på kartet), hvor deler av huset sannsynligvis er fra 1750-årene.

Inntil 1930-årene fantes det en bygning med adresse Ekebergveien 40 (ikke avtegnet på kartet), like ved hjørnet av Svingen og Ekebergveien. Her var det et serveringssted. For øvrig var dette området et lokalt handelssenter med mange småbutikker. Med unntak av en dagligvareforretning som fortsatt er i drift ble de fleste av disse nedlagt i løpet av 1960- og 1970-årene. På 1950-tallet holdt en velassortert kolonialforretning, som også solgte melk og kjøttvarer til i Svingen 2. Den var kjent som Arne Pedersens butikk, men tidligere som

⁴ "Prospekt af Aggershuus Festnings, Christiania Byes og Opsløse Forstads Østre Siide" – faksimile utgitt av J.W. Cappelen's Forlag, Christiania 1891, i Ludvig Daas, *Det Gamle Christiania*, s.6

⁵ "Kart over Christiania optaget ifølge Communebestyrelsens Foranstaltning i Aaret 1858 af I. W. G. Næser" – utgitt 1/1-1861 – oppbevart i Oslo byarkiv

”Bråten” etter den forrige innehaveren. Tvers over gaten, i Ekebergveien 39, var det to forretninger, en frukt- og tobakksforretning (Tor Pettersen) og melkeforretningen til frøknene Falch. Søstrene Vestby hadde kortvareforretning i Ekebergveien 38 – her ble det også solgt ukeblad, papirvarer, garn, undertøy, lut og salmiakk, toalettartikler, m.m. Denne forretningen ble etablert av foreldrene til søstrene Vestby. I Svingen 3 var det lenge en kjøttforretning (Paulsbo), men lokalene ble senere legekontor (lege Storm-Pettersen). Tvers over gaten her, i Erlingsgate 2 var det damefrisørsalong. Tidligere var det også her en melkeforretning og en delikatesseforretning drevet av frøken Hansen. På motsatt hjørne med adresse Erlingsgate 1 var det et toetasjers hus inntil 1970-tallet. I dette huset var det også en kolonialforretning drevet av familien Kylander. I Ekebergveien 45 var det en blomsterforretning som også solgte kjøttvarer, men som senere ble frukt- og tobakksforretning. Dette huset ble revet på 1970-tallet. Det blir også fortalt at en blå kassebil, ”Fisk i gata”, pleide å komme hit en gang i uka – den tutet for å tilkalle kunder.

Utsikt over Oslo (Gamlebyen) og Kristiania i 1870-årene, sett fra Terrasseparken. I forgrunnen sees bebyggelsen i Ribbunggata. I den bratte skråningen til venstre i bildet sees bl.a. Ekebergveien 22 og 20. (Foto utlånt av Oslo Bymuseum)

Ekebergveien 16

Gnr 233 – bnr 119

Ekebergveien 16

Beskrivelse

Eiendommen består av 2 bolighus i tre, 16 og 16 b, samt et uthus (tilhører nr 16).

Ekebergveien 16

Dette huset er i 1 ½ etasje og har saltak tekket med rød Zanda antikk stein. 1. etasje ligger delvis under gatenivå, bak en forstøtningsmur mot fortauet. Huset har et arkoppbygg mot syd over inngangspartiet, samt et mot nord. Stor veranda på nordsiden. Huset har en blanding av vippevinduer og krysspostvinduer. Ytterveggene er klett med tømmermannspanel som også er trukket ned over kjelleretasjen der den ligger over terrenget. Rødmalt og med hvit dekor. Enkel belistning, utskårne sperreutstikk. Pusset natursteinmur. Tidligere var det en utvendige trapp som gikk opp til inngangsdøren til loftsetasjen.

Uthus

Eiendommen har et uthus plassert mellom 16 og 16 b, litt ned på tomta. Uthuset består av 2 boder og 1 privet (har ikke vært i bruk siden 70-tallet). Uthuset har pulttak; veggene har rød faspanel. Råteskadd og med sviktende fundamentering.

Ekebergveien 16 b (omtalt som sidebygning i folketellinger og adressebøker)

Dette huset er i 1 etasje og har pulttak. Et tilbygg mot nord har en liten veranda på toppen. Mot vest har huset svalgang i kjelleretasjen, med vindavskjerming av plexiglassplater. Svalgangen i første etasje har blitt bygget inn, og har tre store ettfags vinduer uten sprosser. Ellers har huset 2-rams losholtvinduer. Huset er kledd med tømmermannspanel, er blåmalt og har hvit dekor.

Endringer

En bestillingsliste som eieren er i besittelse av, viser at huset ble ombygd allerede i 1861. Senere har huset blitt ombygd flere ganger. Huset ble oppført av Johannes Larsen, en jernbanearbeider fra Ringerike. Ved folketellingen i 1865 bodde det 2 familier i huset med til sammen 11 personer. I folketellingen i 1883 var det 31 personer som bodde på denne adressen, noe som kan forklares ved at sidebygningen i mellomtiden var blitt bygget.

Ekebergveien 16 b

:

Adresse før 1879: Ekebergbakken 2

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 P

Første skattetakst: oktober 1869

Eier i 1885: Johannes Larsen

Branntakst i 1885: 9.630 kroner

Andre kilder: Oslo Bymuseum har et maleri datert 1887 som bla. viser Ekebergveien 16.

En informant forteller: "I Ekebergveien 16, eller 16 B bodde "Sofie" som i følge mine foreldre var den siste av bydelens "Kloke koner". Muligens var det bare fordi hun bodde i nærheten og var gammel og litt spesiell. Hun var så kraftig at hun måtte sitte på to taburetter, og dem satt hun ofte på ute i gata for å følge med. Dette var i slutten av 1940-årene mens jeg gikk på Gamlebyen skole.."

Husene i Ekebergveien 16, 16b og deler av nr.18 og 20, sett nedenfra, fra Konowsgate.

Ekebergveien 18

Gnr 233 – bnr 120

Beskrivelse

Bolighus av tre i 1 ½ etasje. Huset har saltak som er tekket med sort, glassert teglstein. Et parti av saltaket er hevet noe ved et påbygg mot sør. Pipe av tegl. Ny tømmermannspanel i 1. etasje, i loftsetasjen er det liggende panel. Vinduene er 1-, 2-, eller 3-rams, sidehengslede vinduer med 2x3 (ut mot gaten 2x2) ruter. Tomten stuper bratt ned mot Konowsgate, og en nystøpt terrasse dekker hagearealet på baksiden av huset.

Endringer

Huset er med på kartet fra 1877. I 2002 ble det bygget et uthus med pulttak, vegg-i-vegg med Ekebergveien 16b.

Adresse før 1879: Ekebergbakken 4

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 A R

Første skattetakst: oktober 1869

Eier i 1885: Maskinist P. Alfsen

Ekebergveien 20

Gnr 233 – bnr 122

Beskrivelse

2 ½ etasjes bolighus i tre på pusset grunnmur av gråstein og murstein. Huset ligger helt ut mot fortauet i Ekebergveien. Hagen på baksiden av huset er planert. Carport mot sydøst helt inn mot Ekebergveien 22. Ytterveggene er kledd med lys grå liggende panel. Dette panelet er lagt utenpå det opprinnelige panelet, som trolig er stående staffpanel. Huset har saltak tekket med rød sementstein. Blanding av 2-rams sidehengslede vinduer og vippevinduer med midtspross. Det er tette tregjerder mot nabotomtene.

Endringer

Dette huset ble bygget i 1890, men det lå et hus på samme sted på tomten før dette. I 1973 ble vinduer og dører skiftet, og husets yttervegger fikk plastpanel. I 2003 ble huset renoveret og fikk da ny ytterkledning og nye gerikter rundt vinduene.

Adresse før 1879: Ekebergbakken 6

Tidligere matrikkelnummer: 154 L.No. 224/225 Q

Annet: På folkemunne ble huset kalt for "Pidestallen" fordi det var så høyt og firkantet.

Ekebergveien 22

Gnr 233 – bnr 124

Beskrivelse

Bolighus av tre i 1 ½ etasje på mur av pusset teglstein og med saltak tekket med sort glassert takstein, med pipe av pusset tegl midt på taket. Mot øst et påbygd vindfang med saltak. En treterrasse i 1. etasje mot nord. Hagen er planert og en trapp fra terrassen fører ned til denne. En garasje ligger plassert helt ut mot gaten i tomtas sydøstre hjørne, og bak dette ligger et lite uthus. Husets yttervegger er kledd med tømmermannspanel, er malt grå og har hvit dekor. Huset har losholtvinduer, noen med kunstige skodder plassert på den ene siden.

Endringer

Huset er med på kartet fra 1877. Et langstrakt uthus som lå der garasjen og det lille uthuset står i dag, er revet.

Adresse før 1879: Ekebergbakken 8

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 R

Første brannetakst: 1877

Eier i 1885: Mursvend Christian O. Pedersen

Ekebergveien 24

Gnr 233 – bnr 127

Beskrivelse

Bolighus av tre i 1 1/2 etasje med saltak. Påbygg med pulttak både mot nord og sør, plassert på husets østre halvdel. Not nord er det også en altan. Taket er tekket med tegl og har en malt pipe midt i mønen. Huset har stående panel og empirevinduer, begge av nyere dato. Huset er rødt og har hvit dekor. Belistningen rundt vinduene er enkel og med knekter. I hagen er det et uthus.

Endringer

Huset er med på kart fra 1877. På kartet ligger et uthus på samme sted som det nåværende, men dette var større. En større ombygging av huset ble foretatt i 1981.

Adresse før 1879: Ekebergbakken 10

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 A E A

Første branntakst: 1877

Eier i 1885: Vognvisitør Andreas Holmen

Branntakst i 1885: 2.030 kroner

Ekebergveien 25

Gnr 233 – bnr 128

Beskrivelse

2 ½ etasjes bolighus med saltak. Mot nord er det påbygd en garasje med flatt tak. Dette taket benyttes som terrasse. Huset er kledd med stående staffpanel og har krysspostvinduer. Sveitserdetaljer og profilerte gerikter rundt vinduene. Profilerte vasshellelister i etasjeskillene. Tak kledd med plater. Laftet tømmer i 1.etasje, de øvrige etasjer har plankreisverk.

Endringer

Husets 1. etasje er i følge eier oppført i 1826. I 1894 ble huset påbygd med 1 ½ etasje. Til denne påbyggingen ble det brukt mye materialer fra andre eldre hus. På 1980- og 90-tallet har huset blitt restaurert.

Adresse før 1879: Ekebergbakken 5

Tidligere matrikkelnummer: 152 L.No. 222 A

Første branntakst: Juni 1867

Eier i 1885: Enken Marie Tollefsen

Branntakst i 1885: 3.000 kroner

Ekebergveien 26

Gnr 233 – bnr 130

Beskrivelse

Bolighus av tre i 2 etasjer med saltak. Taket er tekket med rød sementstein. Pipe av tegl. Det er bygd på verandaer i både 1. og 2. etasje ut mot Ekebergveien. Verandaen i 1. etasje fungerer som inngangsparti. Ytterveggene er kledd med stående staffpanel. Hovedsaklig empirevinduer, men 1-rams vindu med 1x2 ruter er valgt bl.a. til badet. Balkongdørene er 2-blads med 1x4 glassruter. Inngangsdøren har også glassruter. Huset er gult og har hvit belistning.

Endringer

Huset er med på kartet fra 1877. Ekebergveien 26 og 28 har tidligere hatt samme eier, og grensene mellom disse to tomtene har endret seg gjennom årene. Den gang husene ble bygget lå de på samme tomt; den tomte som vendte ut mot gaten og som rundt 1879 fikk adressen Ekebergveien 26. Den andre tomte lå bakenfor husene og ned mot stupet mot Ribbungs gate. På et kart fra 1877 er det avtegnet et uthus her som sannsynligvis ble revet. I 1889 ble det oppført et nytt uthus mellom nr 26 og nr 28, dvs at det strakk seg over begge tomtene. Det var sannsynligvis felles for begge eiendommene. Dette uthuset ble trolig revet i 1927.

Under en ombygging i 1954 ble huset kledd med eternittplater. I 1990 gjennomgikk huset en omfattende restaurering, og fikk tilbake panel- og vindustyper i eldre stil. I 2003 ble det bygget en terrasse på huset nordside.

Adresse før 1879: Ekebergbakken 12

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 S og T (omfatter også Ekebergv. 28)

Første branntakst: 1872

Eier i 1885: Karen Andersen

Branntakst i 1885: 4.900 kroner

Ekebergveien 28

Gnr 233 – bnr 133

Beskrivelse

Bolighus av tre i 1 ½ etasje. Saltak med takopplett mot syd. Pulttak over altan mot nord. Et lite vindfang med saltak på østre gavlvegg. Taket er tekket med tegl. Pipe av tegl.

Ytterveggene er kledd med tømmermannspanel. Huset er mørk brunt og har hvit dekor. Huset har hovedsaklig funkisvinduer, men ut mot veien i 1. etasje er det også to etfags, lave vinduer, hvorav et med blyglass. I kjeller T-vinduer.

Endringer

Huset er med på kart fra 1877 og har blitt bygget på en rekke ganger. I 1895 ble taket løftet. I 1929 ble bad innredet i 2. etasje. I 1955 fikk huset et tilbygg mot nord beregnet for trapper.

Ekebergveien 26 og 28 har tidligere hatt samme eier og eiendomsgrensene er blitt endret. (Se Ekebergveien 26).

Adresse før 1879: Ekebergbakken 14

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 S og T (omfatter også Ekebergvn. 26)

Første branntakst: Januar 1856 (svært usikker)

Eier i 1885: Karen Andersen

Andre kilder:

Huset er omtalt i Nicolai Heiestads *En liten gutt fra Vaterland* (Tiden forlag, Oslo, 1950, s 59-69). Han bodde i huset en kort periode som gutt en gang i 1870-årene, og beskriver huset og strøket rundt.

Ekebergveien 30

Gnr 233 – bnr 136

Beskrivelse

Bolighus av tre i en etasje med saltak. Det er påbygg både mot nord og sør, og disse har pulttak. Taket er hovedsaklig tekket med røde takplater, men påbygget mot sør har grå papp. Pusset pipe. Påbygget mot sør har stående staffpanel, resten av huset er kledd med supanel. Huset er grått og har rød dekor. Huset har stort sett vippevinduer, men mot gaten faste, lave vinduer med buet glass. Det er laget en parkeringsplass på vestsiden av huset, inn mot nr 28. Denne er omkranset av et rekkverk av utskåret plank; det samme er brukt til trappen ved inngangspartiet.

I hagen ligger et uthus. Dette uthuset har stående panel med smale overliggere. Døren er en fyllingsdør med 4 speil (sveitserstil).

Endringer

Huset er med på kart fra 1877 og her er det tegnet inn et uthus på samme sted som nåværende uthus ligger. Påbygget mot sør er fra 1994.

Adresse før 1879: Ekebergbakken 16

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 U

Eier i 1885: Snedker Ole Olsen Bjølstad

Branntakst i 1885: 2.540 kroner

Ekebergveien 32

Gnr 233 – bnr 139

Beskrivelse

Bolighus av tre i 1 ½ etasje med saltak. Et lite påbygg mot gaten har pulttak. Mot hagen et påbygg med ark. Taket er tekket med rød teglstein og har en pipe av rødmalt tegl. Huset er kledd med tømmermannspanel i 1. etasje og er også trukket ned over kjelleretasjen der den ligger over terrenget. Det er liggende panel i loftsetasjen. To-rams to-felts vinduer. Huset er malt gulhvitt med grønne gerikter rundt vinduene. Det er laget en parkeringsplass mellom huset og gjerdet mot nr 30. Det ligger et rektangulært lysthus i hagen med spir på taket og rike utskjæringer i sveitserstil. Lysthuset er malt grønt og med hvit dekor. Taket er tekket med grå papp. I hagen ligger også et rødmalt uthus med pulttak tekket med grå papp. Veggene er kledd med stående staffpanel.

Endringer

Huset er med på kart fra 1877. Hverken lysthuset eller uthuset er med på det kartet eller kartet fra 1912. På disse kartene sees et langt, smalt uthus plassert omtrent der uthuset ligger i dag.

Adresse før 1879: Ekebergbakken 18

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 V

Første skattetakst: Juli 1861

Eier i 1885: Johannes Kaspersen

Branntakst i 1885: 4.540 kroner

Lysthuset

Ekebergveien 34

Gnr 233 – bnr 142

Beskrivelse

Bolighus av tre i 1 ½ etasje. Saltaket har blitt forlenget over påbygg mot gaten og mot hagen. Taket er tekket med sort sementstein. Moderne leca-pipe. Gulmalt tømmermannspanel av nyere dato. Forskjellige typer 1-rams vinduer uten sprosser. Det er anlagt en treterrasse på østsiden av huset. På vestsiden er det laget en parkeringsplass mellom husveggen og gjerdet mot nr 32. Mot nord en veranda.

Endringer

Huset er med på kart fra 1877. Et uthus på østsiden av huset må ha blitt revet. Huset er kraftig modernisert på 1980-tallet, og i forbindelse med dette ble bl.a. møneretningen på taket endret og husmorvindue satt inn.

Adresse før 1879: Ekebergbakken 20

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 X

Første skattetakst: Juli 1861

Eier i 1885: Skomager Ole Ristvedt

Branntakst i 1885: 2.200 kroner

Ekebergveien 36

Gnr 233 – bnr 145

Beskrivelse

Bolighus av tre. Opprinnelig et saltakshus, men som nå har fått et påbygg med ark mot syd samt et større påbygg med saltak mot nord. På den østre side av dette påbygget er det laget en terrasse. Huset har to piper, den ene er av tegl. Taket er tekket med sort sementstein. Takvindu mot syd. På gavlveggen mot vest på den eldste delen av huset er det bygget en altan som skrår mot det nye påbygget. Altanen har moderne utskjært rekkverk. Huset er kledd med tømmermannspanel. Gråbeiset med hvit og blå dekor. Vippevinduer med utenpåliggende sprosser.

Endringer

Huset er med på kart fra 1877. I 1981 ble huset på- og ombygd og fikk sitt nåværende utseende. En uthusbygning som sees på kartet fra 1877 er revet.

Adresse før 1879: Ekebergbakken 22

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 Y

Første skattetakst: oktober 1869

Eier i 1885: Gulbrand Hansen

Branntakst i 1885: 3.300 kroner

Ekebergveien 38

Gnr 233 – bnr 148

Beskrivelse

Bolighus av tre i 1 ½ etasje med saltak. Saltak tekket med rød teglstein. Teglsteinspipe. Et påbygg på kjellerveggen mot øst er av mur og har pulttak tekket med rødmalte blikkplater. Huset har en blanding av empirevinduer, vippevinduer med falske sprosser og lave 1-rams vinduer. 1 takluke. Huset har tømmermannspanel, er gulmalt og har hvit dekor. En garasje står på vestsiden av huset. Ut mot Ekebergveien sees rester av inngangspartiet til det tidligere butikklokalet. Tomten skråner sterkt mot nordøst og vender ned mot Terrasseparken. En steintrapp fører fra gatenivå ned til hagen på østsiden av huset. Huset er velholdt.

Endringer

Ekebergveien 38 består i dag av de tidligere tomtene Ekebergveien 38 og 40. Det lille huset som sto i nr 40 ble revet og nr 38 har senere blitt bygget på og om. I 1913 fikk huset en veranda mot nordøst. Denne har blitt bygget inn på et senere tidspunkt.

I 1927 ble et butikklokale innredet i huset. Nåværende eier (som har bodd her siden 1909) drev kortvareforretning i disse lokalene frem til slutten av 1960-årene. Garasjen ble satt opp som en midlertidig garasje i 1947, men står der ennå. Den var en av strøkets første garasjer.

Adresse før 1879: Ekebergbakken 24

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 Z og Æ.

Første skattetakst: oktober 1869

Eier i 1885: Skibstømmermand August Hansen

Ekebergveien 44

Gnr 233 – bnr 486

*Sett fra sydvest.***Beskrivelse**

Bolighus av tre i 2 ½ etasje. Huset har saltak med ett takopplett mot nord. Taket er tekket med rød tegl. Det er bindingsverk i husets eldste del, i den nyere delen reisverk. I dag er huset klett med stående panel med overliggere. Huset har tofags empirevinduer og inngangsdøren er en tofløyet fyllingsdør med 3 speil. Huset har 3 leiligheter. Huset, som tidligere var preget av sterkt forfall, ble totalrehabilitert i 2003-2004.

Endringer

Huset er trolig fra 1700-tallet, og skal ha fått sitt nåværende utseende rundt 1840. Huset er sannsynligvis det eldste i Ekebergskrenten. På kartet "Plan over Aggershuus festning og Christiania Bye med omliggende Egn" – signert I. T. Wegener 1774, er det tegnet inn noen hus akkurat her. Eiendommen har skiftet adresse mange ganger, og det kan derfor være vanskelig å følge den gjennom kildematerialet. Huset kan sees på kartet fra 1877, men det lille uthuset sees hverken på dette eller på kartet fra 1812.

Andre opplysninger:

I *Samlede eventyr* av Asbjørnsen og Moe (Bind 3, Gyldendal, Oslo, 1975, s. 429-436), i eventyret om "Ekebergkongen", omtales Svingen (s. 430) og en "...liten rød hytte... på venstre side av veien, hvor den svinger oppover til høyre mot Ekeberggården". Dette var skrevet av Asbjørnsen i 1838 – og han forteller om tiden "...en halvhundrede år tilbake i tiden", dvs. ca. 1780. I dette lille huset bodde det en "fattig kurvkone" – og fortellingen om henne var

utgangspunktet for eventyret om Ekebergkongen. I følge en informant ble denne eiendommen noen ganger omtalt som ”den gamle skyss-stasjonen”.

Adresse før 1879: Ekebergbakken 30

Senere adresse: Ekebergveien 46

Tidligere matrikkelnummer: 154 L.No. 224/225 A T (Nordre Parcel)

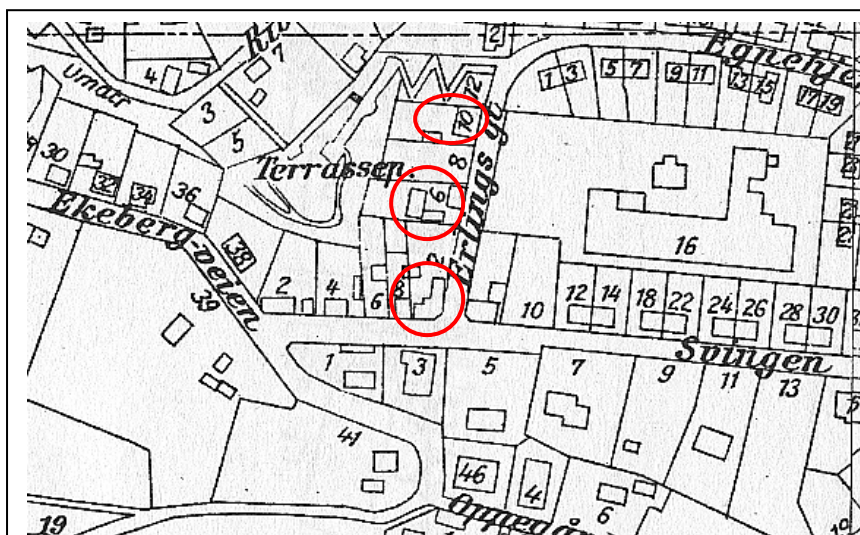
Eier i 1885: Snedker Niels Hagen

Bygningen før restaureringen i 2003-2004. Bygningen var da preget av sterk forfall og var dessuten kledd med eternittplater.

Erlingsgate

I følge Oslos Byleksikon fikk gaten sitt navn i 1879, oppkalt etter baglerkongen Erling Steinvegg, som døde i 1207. Før 1879 hadde ikke gaten, eller veien, noe offisielt navn, men en av eiendommene, Erlingsgate 2, hadde adresse Svingens Gade nedre 9. Gaten er relativt kort, på et kart fra 1896 ser vi at den bare gikk til Erlingsgate 10, som en adkomstvei til denne eiendommen fra Svingen.

Kartet ovenfor viser bebyggelsen i Erlingsgate i 1935. Husene som stammer fra utbyggingen i 1860- og 1870-årene og som fortsatt er bevart, er avmerket med sirkel. Sammenlignet med i dag vil man se at den opprinnelige bebyggelsen fra 1860- og 70-tallet er relativt intakt. De største forandringene er: Erlingsgate 1, som sto på hjørnet av Svingen/Erlingsgate, ble revet en gang på 1960-tallet i forbindelse med at daværende Andresens Banks datasentral (Svingen 16 på kartet – senere adresse Svingen 10) bygget et parkeringshus. Erlingsgate 1 var bebygget med et høyt trehus, det var et staselig hus med veranda med søyler på kortveggen ut mot Svingen. Huset hadde leilighet i 2 etasje, butikk i første etasje, som ble kalt Kylander og senere Sand etter innehaverne. Huset hadde dessuten en liten leilighet på hjørnet med utgang mot Erlingsgate. I Erlingsgate 4 og 8 er det hus av nyere dato – huset i Erlingsgate 4 ble bygget i 1978, i det som tidligere var hagen til Erlingsgate 2, mens Erlingsgate 8 sannsynligvis er fra 1953. Det har ikke stått andre hus på disse eiendommene. Erlingsgate 12 har aldri vært bebygget.

Erlings gate 2

Gnr 233 – bnr 155

*Sett fra sydøst***Beskrivelse**

Opprinnelig to atskilte hus; hus nr 1 har en etasje og hus nr 2 har to etasjer. Husene er siden bygget sammen og danner en vinkel. Husene plassert helt ut mot fortauet på hjørnet av Svingen og Erlings gate. Pr i dag er det to leiligheter i huset, og inngangsdørene til disse leilighetene finnes i et påbygg mellom de opprinnelige husene. I bakgården, på tomtas nordvestre hjørne, er det et uthus med fem boder og en privet (ikke lenger i bruk).

Hus nr 1:

Laftet plank på pusset gråsteinsmur. Saltak tekket med grå betongstein og med en teglsteinspipe. Stående staffpanel og empirevinduer med profilerte gerikter av nyere dato.

Hus nr 2:

Laftet plank på mur av slemmet teglstein/gråstein. Kjellerveggen mot nord er i utmurt bindingsverk, men denne har blitt kledd inn med faspanel. Saltaket er valmet mot gatehjørnet og er tekket med grå betongstein. 1 teglsteinspipe. Stående staffpanel. Huset har flere forskjellige typer vinduer, men det dominerende er de store vippevinduene som sees fra gaten. Loftsvinduet (på gavlveggen mot vest) og kjellervinduet er empirevinduer, og i 1. etasje mot gården er det et T-vindu. Rundt loftsvinduet profilerte gerikter, ellers er vindusbelistningen enkel. På hushjørnet og på fasaden mot sør 2 dører med glass. Rester av sveitserdetaljer langs takskjegget. Profilert vasshellelister i etasjeskiller.

Påbygg:

Påbygget er egentlig en innbygging av den tidligere utvendige trappen til 2. etasje. Reisverk på betongmur. Ytterveggen kledd med faspanel. I første og annen etasje er det topphengslende losholtvinduer med 3x1 ruter. Taket er en fortsettelse av saltaket i hus nr 2 og har utskårne sperreutstikk.

Sett fra gården

Oppføring

Eiendommen er første gang nevnt i panteregisteret i 1860, og hus nr 1 er trolig oppført omtrent på denne tiden. Det har vært forsøkt å tidfeste huset på grunnlag av avisapir mellom de forskjellige tapetlagene i et av rommene, men det var dessverre ikke mulig å datere avisene. Det underste tapetet er imidlertid nygotisk. I følge branntakst avholdt 12. mai 1888 er hus nr 2 "omsider ferdig" dette året, men huset kan allerede sees på kart fra 1877.

Endringer

Påbygget mellom husene ble bygget i 1930-årene. Det opprinnelige uthuset (som hadde 2 etasjer) ble revet i 1949 og det nåværende uthuset ble oppført på samme sted.

Vindusutskiftninger ca 1950 (fra empire til funkis i hus nr 1), i 1970 (fra T-vinduer til vippevinduer i hus nr 2) og i 1986 (fra funkis til empire i hus nr 1). Hus nr 1 ble utvendig isolert i 1986. Bad/WC ble installert i 1984 (hus nr 1) og 1995 (hus nr 2). Privet i uthus var i bruk fram til dette. Erlings gate 4, som ble skilt ut som egen tomt i 1977, fungerte tidligere som hage.

Annet

Opprinnelig har det vært 6 leiligheter i Erlings gate 2, og ved folketellinga i 1883 bodde det 24 personer her. I 1926 ble hjørneleiligheten i 1. etasje omgjort til butikklokale, og huseieren, Oline Martinsen, startet melkebutikk her. Lokalet ble brukt til butikk fram til slutten av 1960-årene. Leiligheten i 1. etasje ut mot Svingen ble innredet til frisørsalong på begynnelsen av 50-tallet. Frisørsalongen var i drift fram til 1984, og deler av innredningen står fortsatt igjen. Nåværende eiers familie har bodd i huset siden 1935.

Adresse før 1879: Svingens Gade nedre 9

Tidligere matrikelnr: 154 L.No.224/225 AO

Første branntakst: 1878

Eier i 1885: Arbeidsmand Bernt Jensen

Branntakst i 1885: 6.600 kroner

Erlings gate 2 ca 1940. På skiltet over inngangsdøren til butikken på hjørnet står det "Melkeforsyningens varer"

Erlings gate 6

Gnr 233 – bnr 156

*Hus nr 1.***Beskrivelse**

2 bolighus av tre, det ene (hus nr 1) i en etasje, det andre (hus nr 2) i to etasjer.

Hus nr 1

Huset er plassert helt ut mot fortauet i Erlings gate. Huset har saltak tekket med rød tegl. Et lite tilbygg på gavlveggen mot syd har pulttak. Tømmermannspanel. Vippevinduer uten sprosser. Sveitserdetaljer ved gesims og takskjegg. Utskårne sperreutstikk.

Hus nr 2

Huset ligger bak hus nr 1. Terrenget er sterkt skrånende og en trapp fører ned til husets inngangsparti. Huset har saltak tekket med rød tegl. Tømmermannspanel. Alle vinduene er vippevinduer med midtpost, bortsett fra et krysspostvindu i kjelleren. En veranda i 2.etg. mot vest.

Endringer

Begge hus er med på kartet fra 1877. På kartet sees også to uthus. Det ene uthuset, som lå inntil østveggen på hus nr 2, ble revet i 1974 og ble erstattet av et nytt tilbygg i mur. Huset gjennomgikk omfattende rehabilitering i 1974, og vinduer, panel og veranda skriver seg fra denne rehabiliteringen.

Hus nr 2 sett fra Terrasseparken.

Annet

Nåværende eiers familie har bodd her siden 1901.

Eier forteller:

”[Eiendommen]Besto fra ca 1860 av to bolighus, en ”låve” og et lite lysthus i hagen.

Det lille huset har en etasje fra gaten, men kjeller i full høyde under, der var tidligere bryggerhus + et lite rom. Der bodde en familie oppe og et ektepar nede i det ene rommet i min barndom. Bryggerhuset brukte vi alle. I det store huset var det tre leiligheter, den tredje i kjeller som går under litt mer enn halve huset på baksiden, der er to rom og et lite kjøkken. Sidefløyen ”låven” var oppført i tre, i fasong omtrent som det nåværende tilbygget i mur. Den rommet to utedoer, en vedbod (tidligere fjøs) i bakkenivå og i etasjen over (i nivå med gaten), en låve, som etter hvert ble lager og rullebod, med ”hjellen” (hemsen) over.

Min bestefar kjøpte av Hans Jacob Larsen tror jeg, eiendommen besto da altså av både nr 6 og 8. (Vi har skjøte fra den gangen)

Det står i teksten at det er to uthus på tomten. Det var det nok egentlig ikke, det var bare et av typen uthus, nemlig låven. Det andre er antakelig lysthuset som var nederst i hagen.”

Adresse før 1879: Svingens Gade nedre, ukjent nummer

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No.224/225 ACA

Første branntakst: 1875

Eier i 1885: Hans Jacob Larsen

Branntakst i 1885: 7.060 kroner

Eldre fotografi av Erlingsgate 6, hus nr 2, sett fra vest. I bakgrunnen til høyre, del av Viking Remfabrikk. Foto utlånt fra Kari Juul Stensrud

Erlings gate 10

Gnr 233 – bnr 158

Beskrivelse

Bolighus av tre i to etasjer på pusset grunnmur. Den vestre kjellerveggen er av utmurt bindingsverk. Huset har saltak tekket med grå betongstein. Etter omfattende restaurering i 2003-2004 har huset fått tilbake yttervegger med hvitmalt stående perlestaffpanel. Huset har krysspostvinduer, men i kjelleretasjen sitter fortsatt de originale krysspostvindueene i. Huset ligger helt ut mot fortauet i Erlings gate. I hagen, og plassert mot Erlings gate 8, ligger et uthus med fem boder og en kjellerbod av reisverk, på støpt betongmur. Uthusets yttervegger er kledd med faspanel. Tomten skråner sterkt mot vest, og den delen av tomten som er nærmest huset er planert. En trapp fører til den nedre del av hagen.

Huset ble totalrehabilitert i 2003-2004. I den forbindelse ble ytterkledning av eternitt fjernet.

Endringer

På kartet fra 1877 finnes et uthus på samme sted som det nåværende, men det har L-form. Hovedhuset har i nyere tid fått et vindfang og en utvendig trappeoppgang til husets annen etasje på den sydlige gavlveggen.

Adresse før 1879: Svingens Gade nedre, ukjent nummer

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 BT

Første branntakst: juni 1878

Eier i 1885: Snedker Halvor Christiansen

Branntakst i 1885: 11.400 kroner

Kari Juul Stensrud, eier av naboeiendommen, skriver:

”I fars barndom var huseieren Berger eller Bergersen, derav Bergersgården. Etter ham kom Haug, som bodde der og eide gården i to generasjoner helt til en gang i 1980-90-årene. I min barndom (under krigen) bodde det en husstand i kjelleretasjen (Edvardsen, han jobbet som flere andre her i strøket på Viking Remfabrikk), i første etasje to familier og i andre etasje huseier (jeg tror ikke det var flere der).”

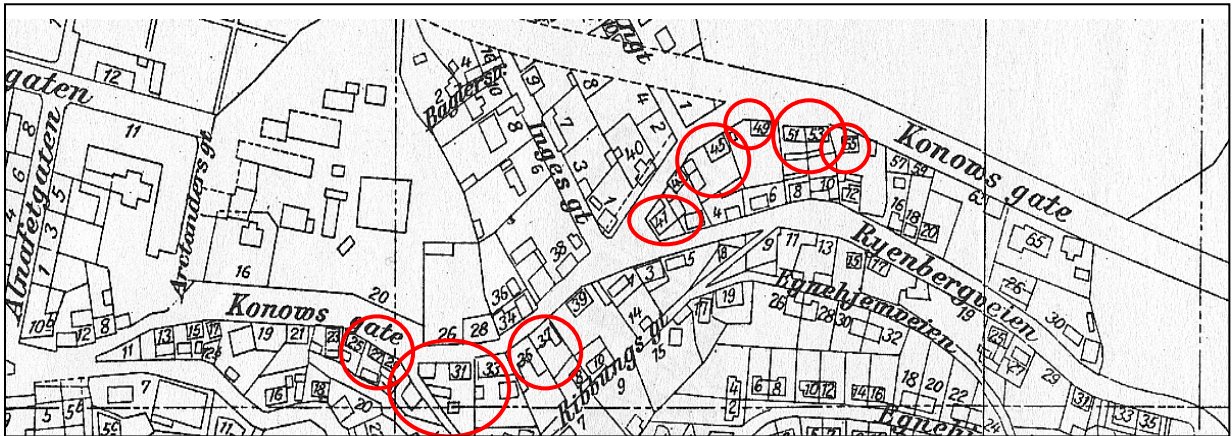
Uthuset sett mot syd

Huset sett fra Terrasseparken, før rehabiliteringen i 2003-2004.

Konowsgate

Konowsgate er oppkalt etter godseier Hans Konow (1815-1896) som eide Ladegården. Han testamenterte penger til Gamlebyen menighet, slik at menigheten i 1901 fikk bygget et menighetshus⁶. Bygningen står på hjørnet av Alnafetgaten og Ekebergveien. Før 1901 het gaten *Gravergaden* – noe som kanskje har å gjøre med at arbeiderne på Alunverket⁷ hentet (gravde) alunskifer til produksjonen av alun (gult fargepigment) fra åssiden på Ekeberg her. Sporene etter denne virksomheten er fortsatt godt synlige i fjellsiden langs Konowsgate, fra Oslogate til gaten krysser Ekebergveien. Den opprinnelige Gravergaden gikk omtrent til der Ryenbergveien begynner i dag – derfra fortsatte veien som *Bagerengveien* til Rustadløkken like ved Kværner bruk. Dagens Konowsgate omfatter også deler av den opprinnelige Bagerengveien.

Kartet ovenfor viser bebyggelsen i Konowsgate i 1935 – husene fra den opprinnelige bebyggelsen fra 1860- og 1870-tallet som fortsatt er bevart, er merket med sirkel på kartet. Sammenlignet med i dag vil man se at mye er forandret fordi mange av bygningene er revet. Dette gjelder især småhusbebyggelsen som lå på nordsiden av Konowsgate. Her er det egentlig bare Konowsgate 20 som er bevart⁸ – resten er revet. Der hvor "Atlasgården" (Konowsgate 8) ligger i dag, lå det småhus med adresse Ekebergveien 12, samt Konowsgate 8 og 10. Lengre oppover i gaten vil man oppdage at husene som hadde adresse Konowsgate 34, 36 og 38 også er borte. Det samme gjelder i stor grad husene i de nordgående sidegatene fra Konowsgate – *Inges gate* og *Birkebeinergaten*, hvor bare noen få av de opprinnelige husene fra 1860- og 70-årene er bevart. På sørsiden av Konowsgate er husene som sto på eiendommene nr. 13, 15, 17, 19, 21 og 23 også borte. Det sies at bygningene her ble ekspropriert av Oslo kommune og revet en gang på 1960-tallet fordi man da hadde planer om å bygge en motorvei som skulle forlenge Mosseveien opp til Kværner, som en forbindelsesvei

⁶ Menighetshuset ble bygget i 1901, men solgt i 1990 og er nå i privat eie. Midlene fra dette salget inngår i "Konowstiftelsen" – styret i stiftelsen velges av Gamlebyen menighet. Hans Konow ligger begravet i en familiegrav på Gamlebyen gravlund. I sin tid var han, sammen med Olaf Onsum (eier av Kværner Brug), en av Gamlebyens "grand seigneur". Han eide Jordal Tegelverk og var aktiv i Fortidsminnesforeningen.

⁷ Alunverket og tilhørende arbeiderboligene holdt til omtrent der Ekeberg-tunnelen munner ut i dagens Mossevei. Alunverket ble startet i 1737, men gikk konkurs og ble nedlagt i 1815. I lang tid var godseier John Collet (1758-1810) eier. I folketellingen av 1801 ser vi at det bodde 138 mennesker der. Alunverket drev en egen almueskole og var i sin tid en foregangsbedrift.

⁸ I 2004 ble det besluttet at også dette huset skal rives fordi det ikke lar seg restaurere – forfallet og skadene har kommet for langt. Huset har vært i Oslo kommunes eie de siste årene og kommunen har ikke vedlikeholdt bygningen. I følge Alf Nesheim ble denne eiendommen kalt "Gulliksgården", etter slakteren Adolf Gulliksen, som fikk bygget huset i 1885. Eiendommen ble siden overtatt av Stormbull, som førte opp en rekke industribygninger på tomten.

til Strømsveien. Dette ble det heldigvis ikke noe av, men i mellomtiden forfalt mange av de gjenværende bygningene – de opprinnelige fra 1860- og 70-tallet. Derimot er husrekken langs Konowsgaten mellom Ribbungsgaten og Ryenbergveien relativt godt bevart og gir et vakkert inntrykk av hvordan det sannsynligvis så ut her tidligere.

Dette bildet viser Konowsgate 11 til 19, som nå ikke lengre finnes. Husene lå helt ved foten av Ekebergskrenten, rett under nedre del av Ekebergveien, rett før den flater ut ved krysset Konowsgate, Ekebergveien og Alanfegaten. Husene ble sannsynligvis revet en gang på 1960-talle. I 2005 startet bygging av nye hus på disse tomtene. Bildet er tatt av Wilse i 1913.

Nedenfor ser vi et annet bilde som Wilse tok, også i 1913, fra et parti i Konowsgate, ,kanskje helt nede ved Oslogate der det var en trikkesløyfe, men akkurat hvor er vanskelig å fastslå. Den sølet gaten tyder på snøsmeltingen – og litt vårstemning?

Konows gate, ca 1910, i forgrunnen til høyre nr 25. (Foto utlånt av Oslo Bymuseum).

Konows gate 25
Gnr. 233 – Bnr 247

Beskrivelse

Bolighus av tre, i to etasjer med en liten loftsetasje og med saltak, på en lav grunnmur. Huset ligger helt ut mot Konows gate. Ytterveggen kledd med stående staffpanel ut mot Konows gate, ellers stående panel med over- og underliggere, malt i grønt. De fleste vinduene er 2-rams, 2-felts vinduer – noen krysspostvinduer. På sørsiden av huset ligger et sidebygg i to etasjer og med saltak, klemmt helt inn til fjellveggen. Sidebygget har en garasje i første etasje og en veranda i annen etasje, bygget som et tak over garasjens inngang. Foran husets gavlvegg mot vest, en liten gårdsplass. Huset har et lite gårdsrom bak sidebygget, og her står et uthus med pulttak, helt inn til naboeiendommen, Konows gate 27.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er dagens "hovedhus" (det som er nærmest Konows gate) avtegnet med identisk plassering og plan som dagens hus. På disse kartene var det et avlangt bygg, sannsynligvis et uthus, helt inntil fjellveggen mot sør, med en liten gårdsplass i mellom. Her står nå det omtalte sidebygget med garasjen, og det er mye større. Dette bygget stammer fra 1980-tallet. Uthuset som står inn mot naboeiendommen i øst kan være resten av det som er avtegnet på de tidligere kartene.

Konowsgate 25 sett fra nordvest

Konowsgate 25 sett ovenfra, fra Ekebergveien

Adresse før 1879: Egebergveien 5
Adresse 1879-1900: Gravergaden 25
Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 ARA
Første branntakst: des. 1867
Eier i 1885: Christian Olsen
Branntakst i 1885: 3.870 kroner

I 1890-årene (og lenge etter) var det en kolonialforretning i hovedhusets første etasje, drevet av familien Øiseth. Den berømte Anna Brannfjell bodde også her – hun var oldemor til Ørnulf Øiseth, kjent folkedanser, som vokste opp her. Bildet nedenfor er fra 1894 – og viser familien Øiseth med tjenestepiker og butikkbetjeningen; Anna Brannfjell står foran til høyre med skaut og høyre hånd på livet. Som man ser av bildet er det mange detaljer på dagens hus som er forskjellige, men det stilistiske preget er bevart.

Foto utlånt av Ørnulf Øiseth

Konows gate 27

Gnr 233 – bnr 249

Beskrivelse

Bolighus i to etasjer med et lavt loft over. Første etasje er i tegl, det øvrige av tre. Saltak tekket med teglstein. Ytterveggene i tredelen kledd med stående staffpanel, rødmalt. Huset ligger helt ut mot fortauet i Konows gate og vegg i vegg med Konows gate 29, mot øst. Mellom huset og naboeiendommen Konows gate 25 er det et høyt, tett plankegjærde med en port – og over dette – et lavt stakittgjærde. Porten leder inn til en liten bakgård hvor det er en inngang til huset. Tre vinduer i hver etasje som vender ut mot Konows gate – alle vinduene 2-rams – vinduene i annen etasje har utskårne gerikter og sprosser med småruter i faget glass. I bakgården, helt inn mot fjellveggen i sør, er det et uthus med pulttak.

Endringer

Huset er avmerket på kart av 1877 og 1896 med identisk plassering og plan som dagens. Huset har i løpet av 1990-årene blitt rehabilitert, med tilbakeføring til eldre stil. På de nevnte kartene er det avtegnet en bygning – sannsynligvis et uthus – helt sør på tomten, inn mot fjellveggen. Uthuset står der ennå.

Adresse før 1879: Egebergveien 7

Adresse 1879-1900: Graverghaden 27

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 O

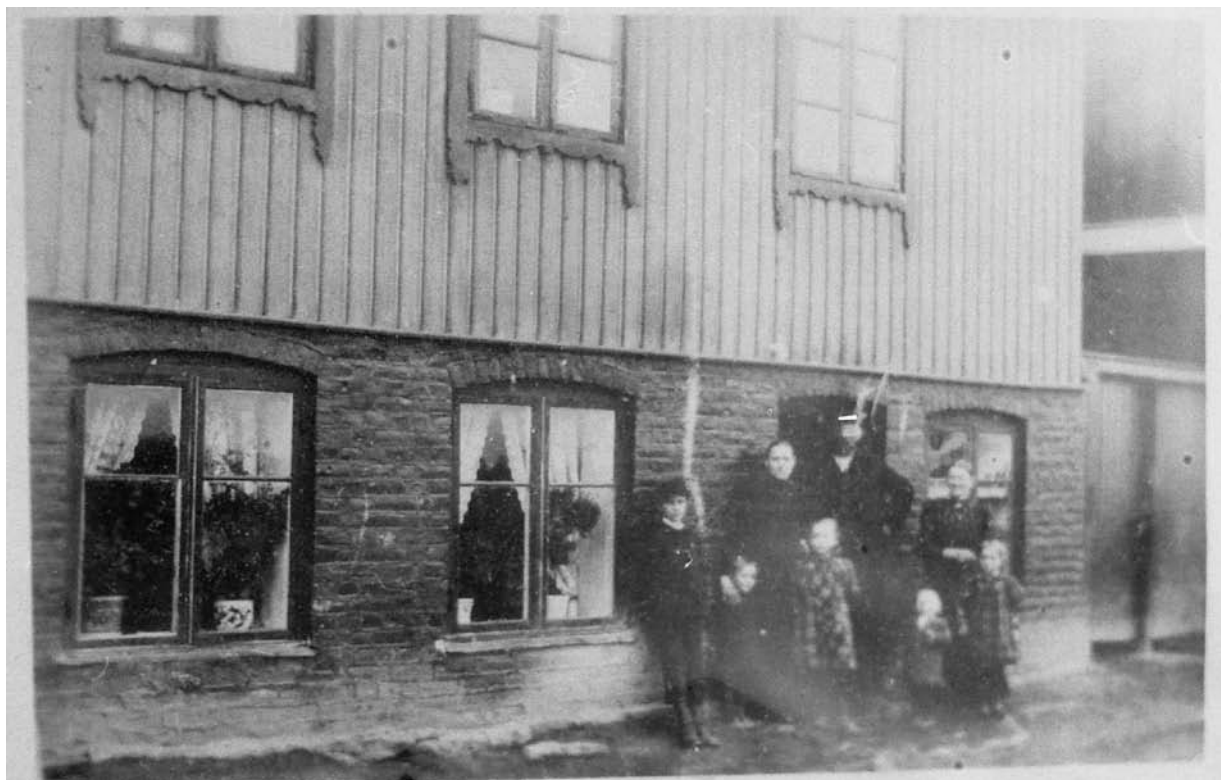
Første skattetakst: okt. 1869

Eier i 1885: Andrine Olsen

Branntakst i 1885: Ingen, men "taxtværdien" oppgitt til 1.800 kroner

Konowsgate 27 sett ovenfra, fra Ekebergveien

Familie foran Konows gate 27 – datering uviss, muligens fra ca 1900. (Foto utlånt av Lars Thue)

Konows gate 29 A

Gnr 233 – bnr 251

Beskrivelse

Bolighus i 2 ½ etasje av laftet tømmer, som ligger på hjørnet av krysset Ribbungs gate og Konows gate, med en særpreget fasade- og mønevinkel på ca 130° p.g.a. krysset. Huset står på en kjeller av gråstein og teglstein, med en inngang til kjelleren via en trapp som fører ned fra fortauet langs Konows gate. Hovedinngangen til huset fra fortau gjennom et portrom, med en stor, tofløyet port ut i Ribbungs gate. Portrommet fører inn til en trang bakgård som er omkranset av et sidebygg og uthus, helt inn mot fjellveggen i sør. Huset har svalgang i annen etasje og adkomst til toppetasjen via utvendig trapp, begge deler vender ut mot bakgården. Huset er bygget vegg i vegg med naboeiendommene Konows gate 27 og Konows gate 29B, den siste ligger egentlig i Ribbungs gate. Husets yttervegger ut mot gaten er i hovedsak kledd med staffpanel, veggene i gårdsrommet er upanelte. Huset har saltak med arkutspring, et ut mot Konows gate og et ut mot Ribbungs gate, samt et takutspring ut mot bakgården, som tjener som overbygg for trappene. Takene er tekket med plater. Utskårne sperreutstikk. Krysspostvinduer med enkle gerikter. Huset virker velholdt og i god stand. Huset er sannsynligvis oppført i 1860-årene.

Endringer

Huset er avmerket på kart av 1877 og 1896, men dagens hus er sannsynligvis blitt slått sammen med et uthus som sto i bakgården, inn mot fjellveggen. Huset ble rehabilitert i 1980-årene og gir stilistisk et opprinnelig inntrykk. I 1924 ble det rapportert om en brann i et bakeri som holdt til i husets første etasje.

Adresse før 1879: ikke kjent, sannsynligvis til Egebergveien

Adresse 1879-1900: Gravgaden 29

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 B Æ

Første branntakst: ikke funnet

Eier i 1885: Bagermester O. Thauland

Branntakst i 1885: 14.250 kroner

Annet

Kari Juul Stensrud skriver: "Det var bakeriutsalg i første etasje [av Konowsgt. 29 A], opp en liten utvendig steintrapp. Bakeriet lå i kjelleren delvis under bakkenivå, herlig å bøye seg ned og snuse inn bakelukten når vi gikk forbi. Jeg mener å huske at bakeren het Lindstad."

Konowsgate 29A sett ovenifra, fra Ekebergveien.

Konowgate 29A, fasaden ut mot Konowsgaten og Ribbungsgaten helt til venstre.

Konows gate 29B

Gnr 233 – bnr 251

Beskrivelse

Bolighus i pusset tegl, i 3 etasjer og med loft og kjeller. Huset byggemeldt i 1889/1890. Kjeller av gråsteinsmur. Saltak tekket med tegl. Fasaden glattpusset og har store 1-fags vippevinduer. Mot nordvest ligger huset vegg i vegg med Konows gate 29A. Inngang til husets leiligheter via en port i den bratte bakken ut mot Ribbungs gate. Huset ligger på skrånende tomt inn mot en fjellvegg i sør, med et uthus og en garasje inntil huset, oppover i Ribbungs gate.

Endringer

Huset besto opprinnelig av en leilighet i første etasje og to leiligheter i hver av de to neste etasjene, med boder og lignende på loftet. Bygningen ble byggemeldt i 1889 av bakermester O. Thauland, som også var eier av naboeiendommen, Konows gate 29A. Byggemeldingen fra 1889 viser tegninger av en fasade som var pusset med gesimser rundt vinduene og at første etasje var pusset med slisser i et blokkmønster. Bygningen ble rehabilitert etter en brann i 1974. Samtidig ble det lagt inn WC/bad i 2. og 3. etasje. Fasadeendringene og dagens vinduer stammer fra denne rehabiliteringen.

Adresse 1879-1900: Ribbungsgaten 1

Tidligere matrikkelnummer: 154 L.No. 224/225 BÆ

Første branntakst: ikke funnet

Konows gate 31
Gnr 233 – bnr 252

Beskrivelse

Bolighus i 2 etasjer, i tre, bygget på en kjeller av pusset gråstein/tegl og med valmet tak over hjørnet Ribbungs gate/Konows gate – for øvrig saltak, tekket med rød teglstein. Husets fasade særpreget fordi det er bygget i flukt med hjørnet Ribbungs gate/Konows gate, som har en vinkelen på ca 50°. Husets yttervegger kledd med stående staffpanel med vasshellelister mellom første og annen etasje. Ut mot Konows gate har huset fire krysspostvinduer i hver etasje, med profilerte gerikter – på hjørnet bare ett tilsvarende vindu, noe som bidrar til husets særpreg. Huset har inngang ut mot Konows gate, på østsiden av huset, fra en åpen gårds plass der. Huset har et lite sidebygg kledd med tømmermannspanel, mot sør, langs Ribbungs gate. Huset ble sannsynligvis oppført i 1860-årene.

Endringer

På kart av 1877 er det avtegnet et hus som er identisk i plassering og plan som dagens hus (men sidebygningen i sør er ikke med). På samme kart var det avtegnet en bygning i sør, adskilt fra hovedhuset med et gårdsrom – sannsynligvis et uthus. Det er nå borte. På hjørnet var det tidligere en inngangsdør til første etasje. Huset ble påbygd i 1982 (arkitekt V. Rushton) – det lille sidebygget i sør stammer fra denne perioden. Huset ble samtidig rehabilitert og eksteriøret ble stilistisk tilbakeført.

Adresse før 1879: Egebergveien 9

Adresse 1879-1900: Gravergaden 31

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 AX

Første skattetakst: okt. 1869

Eier i 1885: Jonas Eskildsen

Branntakst i 1885: 15.260 kroner (kan også omfatte nabohuset, Konows gate 31A)

Konowsgate 31 sett fra Ribbungsgaten

Konows gate 31A

Gnr 233 – bnr 252

Beskrivelse

Bolighus som ligger helt ut mot fortauet i Konows gate, i to etasjer med grunnmur av pusset gråstein og saltak tekket med teglstein. Arkutspring på taket, en midt på taket som vender ut mot Konows gate - to på sørsiden. Ytterveggene kledd med stående staffpanel, med vasshellelister mellom første og annen etasje. Huset har en inngang til kjelleretasjen fra Konows gate – og inngang ellers fra husets gårdsplass på baksiden. Huset sannsynligvis oppført (første gang) i 1860-årene.

Endringer

På kart fra 1877 og 1896 er det avtegnet et hus med identisk plassering og plan som dagens hus. I 1999 ble hele øverste etasje forhøyet med ca 1,2 m og arkutspringene stammer fra denne utbyggingen. Huset fikk da en vindusrekke med små rektangulære ettfags vinduer som går langs hele langveggen i annen etasje som vender ut mot Konows gate, rett under takskjegget – noe som sammen med arkutspringene har gitt bygget et modernistisk preg. I bakgården er det i løpet av 1980- og -90-årene blitt bygget en rad med enetasjes garasjer/verksteder i betong og med flatt tak, fra husveggen og inn til fjellveggen. Fra husets annen etasje er det adkomst til takene og de er innredet som en terrasse med utepeis og er delvis overbygget helt inne ved fjellveggen. Tidligere var det et metalldreieverksted som holdt til på eiendommen, men næringsvirksomheten har nå opphørt.

Adresse før 1879: Egebergveien 9

Adresse 1879-1900: Gravergaden 31

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 AX

Første branntakst: okt. 1869

Eier i 1885: Jonas Eskildsen

Branntakst i 1885: 15.260 kroner (kan også omfatte nabohuset, Konows gate 31)

Konowsgate 31A sett fra Ribbungsgate

Konows gate 33

Gnr 233 – bnr 253

Beskrivelse

Bolighus ("leiegård") i tre, 2 ½ etasje, på pusset gråsteinskjeller. Saltak tekket med plater og med et arkutspring med pulttak ut mot Konows gate. Huset ligger helt ut mot fortauet i Konows gate, i flukt med gaten, som ved huset gjør en svak bøy. Husets fasade er også bøyd i flukt med dette. Ytterveggen mot vest er kledd med faspanel, de øvrige veggene er kledd med stående staffpanel. Vasshellelister med utskåren dekor i etasjeskillet mellom først og annen etasje. De fleste vinduene har krysspøst, noen få er toramsvinduer. Profilerte gerikter. Vinduene i kjelleretasjen er ettfagsvinduer. Inngang til husets leiligheter fra bakgården, via en adkomst langs vestre gavlvegg. I bakgården, mot fjellveggen i sør ligger det to uthus/lagerhus.

Endringer

På kart av 1877 er det avtegnet to hus, vegg i vegg med hverandre som er identisk i plassering og plan som dagens hus, noe som kan tyde på at husene i utgangpunktet var helt sammenbygde. Kjelleren ble i 1908 byggemeldt i forbindelse med innredning av bakeri, bakerovn og kolonialforretning – med inngang fra bakgården. Det var fruktbutikk i disse lokalene i 1930-årene. På 1980-tallet holdt en antikvitetsforretning til her. I bakgården ble det i 1970-årene bygget et blikkenslagerverksted, vegg i vegg med et stort uthus som ble oppført i 1954. Huset ble modernisert i 1981, bl.a. WC/bad innlagt i alle leilighetene.

Konowsgate 33 sett fra Ribbungsgaten

Adresse før 1879: Egebergveien 11

Adresse 1879-1900: Gravergaden 33

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 AIA

Første skattetakst: okt. 1869

Eier i 1885: Niels Olsen

Branntakst i 1885: 11.500 kroner

Fra bakgården til Konowsgate 33

Konows gate 35

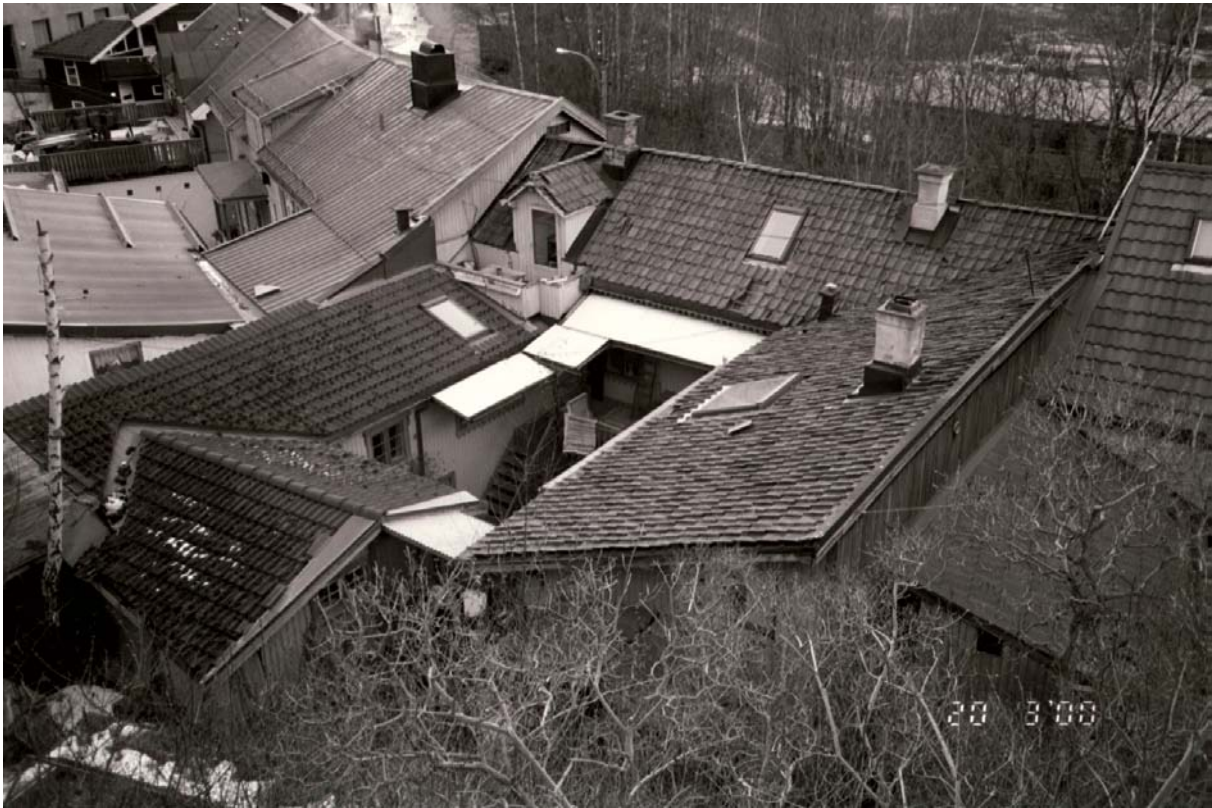
Gnr 233 – bnr 255

Beskrivelse

Bolighus i 2 etasjer med en lav loftsetasje og med et lite butikklokale med inngang fra en trapp ut mot gaten. Bygningen har tegltekkt saltak og står på en pusset gråsteinsmur. Bygningen ligger vegg i vegg med naboeiendommene og i likhet med disse, ligger denne bygningen helt ut mot fortauet i Konows gate, som gjør en svak bøy her – slik at også fasaden har et svakt knekk i flukt med gateløpet. I bakgården finnes 2 sidebygninger med pulttak samt en bakbygning med saltak. Sidebygningen som er plassert mot nordøst har en flott glassveranda som vender inn mot fjellveggen. Leilighetene har inngang fra bakgården, via et portrom som er avstengt med en to-fløyet port ut mot gaten. Porten er gammel, men ikke original. Den atriumspregede og meget vakre bakgården er omkranset av svalganger og utvendige trapper, med rikt utskårne detaljer.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet 3 frittliggende bygg på eiendommen. Den delen av bygningen som ligger lengst mot vest, dvs. fra portrommet og til veggen mot Konows gate 33, stammer fra 1901. De øvrige bygningene har identisk plassering og plan som de man finner i dag, men er bygget inn i hverandre i en sammenhengende bygningskropp. I 1980-årene gjennomgikk bygningen en omfattende rehabilitering – og leilighetene fikk innlagt bad/WC. På 1970-tallet var eiendommen svært forfallen.

Konowsgate 35s indre gård, sett fra Ribbungsgate.

Adresse før 1879: Egebergveien 13
 Adresse 1879-1900: Gravergaden 35
 Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 M
 Første skattetakst: okt. 1869
 Eier i 1885: Andreas Johansen
 Branntakst i 1885: 10.500 kroner

Andre beskrivelser:

Alf Næsheim, "Pottemageren på Svingen", *Kristiania i Oslo*, bd 9, s. 84-85, Schibsted, Oslo 1995 – tegning av fasaden s. 85, med historikk om eiere, etc.

Konows gate 37

Gnr 233 – bnr 256

Beskrivelse

Bolighus ("leiegård") i tre etasjer, av tre, med teglsteinstekket saltak og med kjeller i pusset gråstein. Ytterveggene kledd med stående staffpanel, med enkle vasshellelister i etasjeskillene. Vinduer med krysspост og enkle gerikter. Bygningen ligger helt ut til fortauet i Konows gate, vegg i vegg med Konows gate 35. Inngang til leiligheten gjennom et portrom i vestre del av bygningen, inn i en atriumspreget bakgård, d.v.s. at det er to sidebygninger på hver side av gårdsplassen, som er føyd sammen med bygningen som ligger ut mot Konows gaten. I bakgården er det utvendige trapper opp til etasjene, hvor det er svalganger på hvert etasjenivå med inngang til leilighetene.

Endringer

På kart av 1877 er det avtegnet to sammenføyde bygninger som i plan har en L-fasong. Den vestre sidebygningen og portrommet med overbygde etasjer er ikke med på disse kartene – dette stammer fra en senere ombygging. I kjelleren var det tidligere et vaskeri. Bygningen ble rehabilitert og modernisert i 1980-årene.

Bakgården sett fra Ribungsgate

Parti fra indre gårdsrom

Adresse før 1879: Egebergveien 15
 Adresse 1879-1900: Gravgaden 37
 Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 ATA
 Første skattetakst: okt. 1869
 Eier i 1885: Smed Peter Pedersen
 Branntakst i 1885: 8.200 kroner

Konows gate 41

Gnr 233 – bnr 260

Beskrivelse

Bolighus i tre, 2 ½ etasjer, kledd med liggende weatherboard panel og med kvadratiske ettfags vippevinduer. Saltak tekket med rød shingel. Inngang til huset er fra Konows gate, fra en liten forhage, med et lavt stakittgjerde ut mot gaten. Huset har to enkle entredører ut mot hagen.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet et hus som er identisk i plan og plassering som dagens hus. På samme kart er det avtegnet en bygning (muligens to) i nordøstre del av eiendommen, sannsynligvis uthus, helt ut mot Konows gate – men denne er nå borte. Huset bærer preg av en stilmessig radikal modernisering, sannsynligvis fra slutten av 1960-årene eller begynnelsen av 1970-årene. Det er ingen spor etter bygningens 1800-talls opprinnelse i eksteriøret.

Adresse før 1879: ikke kjent, men sannsynligvis i Bagerengveien

Adresse 1879-1900: Bagerengveien 1

Tidligere matrikkelnummer: 154 L.No. 224/225 ABA

Første skattetakst: okt. 1869

Eier i 1885: Sadelmager Hans Christoffersen

Branntakst i 1885: 5.560 kroner

Konows gate 43

Gnr 233 – bnr 261

Beskrivelse

Eiendommen består av fire bygninger bygget rundt en atriumspreget bakgård:

1. "Fronthuset": Bolighus i 2 ½ etasjer, i tre, med fasade ut mot Konows gate (se bildet ovenfor). Saltak med arkutspring på hver side, den som vender ut mot Konows gate har en liten balkong. Husets yttervegger er kledd med eternittplater, som enkelte steder er fjernet, bl.a. i første etasjes fasade ut mot Konows gaten, der ytterkledningen er stående staffpanel. Vinduene i annen etasje mot Konows gate er 3-rams vinduer – de øvrige 2-rams. I loftsetasjens gavlvegg er det i hvert hjørne to små, kvadratiske vinduer som er satt i 45° vinkel. Adkomst til husets leiligheter (en i hver etasje) er fra bakgården, via utvendige trapper til svalgang utenfor annen etasje og videre opp til arkutspringet i loftsetasjen. Ved inngangen til bakgården er hushjørnet "kappet" for å gi større åpning. Tidligere var det forretningslokaler i husets første etasje – før 1934 var det en kjøttforretning her, etter 1934 var det en kolonial- og melkebutikk. Inngangen var da fra Konowsgate, fra en dør midt på fasaden. Kjøpmannen de siste årene het Fardal.

Til venstre: Adkomst til indre gård. Til venstre: Bolighus nr 1s fasade mot indre gård

2. Bolighus: Trehus i to etasjer med pulttak, bygget helt inn til grensen mot Konowgate 41 på vestre del av tomten, delvis kledd med eternittplater, delvis med stående panel.
3. Bolighus, 1 ½ etasje, saltak tekket med takstein og med arkutspring på hver side, står på sokkeletasje/kjeller av pusset tegl og gråstein. Huset står plassert helt innerst i gårdsplassen, på skråningen opp mot Ryenbergveien, med adkomst til huset via et trappesystem opp fra bakgården. Ytterveggene kledd med eternittplater. Blanding av tradisjonelle vindustyper: Losholtvinduer i første etasje, 3-rams vinduer i arkutspringene, og ellers 2-ramsvinduer.
4. 3 sammenhengende uthus (utedoer), lave med pulttak – også kledd med eternitt, med dører ut mot bakgården. Uthusrekken er bygget langs eiendomsgrensen i øst, mot Konows gate 45.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er bygningene som finnes i dag avtegnet med identisk plassering og plan. Bygningene virker dårlig vedlikeholdt og eiendommen gir inntrykk av et visst forfall. Lite har skjedd etter at bygningene ble kledd med eternitt, sannsynligvis en gang på 1950-tallet, men enkelte uferdige arbeider tyder på noe ombyggingsaktivitet de siste årene.

Adresse før 1879: Bagerengveien – ukjent nummer

Adresse 1879-1900: Bagerengveien 3

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 I

Første branntakst: okt. 1876

Eier i 1885: Karen Andersen

Branntakst i 1885: 10.280 kroner

Bolighus nr 3 som står plassert helt innerst i gårdsplassen. Huset har adkomst via trappesystemet i forgrunnen – her er det bygget boder under tappen

Øverst: Uthus i indre gård. Nederst: Bolighus nr. 2, sett fra Ryenbergveien

Konows gate 45

Gnr 233 – bnr 262

Beskrivelse

Eiendommen består av et våningshus som ligger ut mot Konows gate, helt i nordøstre hjørne av tomten, en gårdsplass, en eplehage som skråner oppover på eiendommens søndre halvdel – og to sammenføyde uthus/stall, i vestre del av tomten. Et høyt plankegjerd med port dekker åpningen mellom våningshuset og uthusene, ut mot Konows gate.

Bolighuset er i tre, 2 ½ etasjer med teglsteinstekket saltak. Ytterveggene kledd med stående staffpanel og etasjeskillene er markert med utskårne vasshellelister. Hjørnene er kasset inn. Enkle utskårne gerikter rundt vinduene og ytterdørene. Mot Konows gate, 3-rams, 9-felts vinduer (5 stk) - de øvrige 2-rams, 6-felts vinduer. Fra bygningens annen etasje, fra et arkutspring der, er det en utgang direkte til eplehagen.

De to uthusene (stallene) har pulttak og er kledd med stående panel. Det ene uthuset har en stor kjøreport.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet bygninger som er identiske med de som er der i dag m.h.t. plan og plassering. På 1980-tallet ble det utført et betydelig restaureringsarbeid for å tilbakeføre bygningene, særlig bolighuset, til opprinnelig stil. Huset er omtalt med tegning av Alf Næsheim i *Aftenposten* 16/9-1994, hvor han redegjør for eiendommens historikk. Bl.a. at det var en melkeforretning i bolighuset i 1890-årene. Flere av de tidligere eierne har vært vognmenn og slaktere, noe som forklarer de store uthusene. De siste årene har det vært drevet en familiebarnehage her, men den er nå nedlagt.

Adresse før 1879: Bagerengveien – nummer ukjent

Adresse 1879-1900: Bagerengveien 5
Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 AQ
Første branntakst: okt. 1861
Eier i 1885: Slagter Julius Olsen
Branntakst i 1885: 6.800 kroner

De to uthusene (tidligere staller og vognhus) som vender ut mot gårdsplassen.

Hovedhusets fasade mot indre gård og deler av eplehagen til høyre.

Konows gate 49

Gnr 233 – bnr 263

Beskrivelse

Bolighus i tre, 1 ½ etasjer, bygget på en murt sokkeletasje/kjeller. Huset ligger helt ut mot Konows gate. Asymmetrisk saltak tekket med grønn shingel. Ytterveggene kledd med brunmalt stående panel, med over- og underliggere som også dekker kjelleretasjens fasade ut mot Konows gate. Vinduene er kvadratiske 1-fags vinduer som er innforet i bygningskroppen. Huset virker velholdt og er i god stand, men har et moderne preg. På nordvestre hjørne av eiendommen er det et lite uthus – dette også kledd med stående panel med over- og underliggere.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet to bygninger som i plan og plassering er identisk med de som står der i dag. I forbindelse med utvidelsen av Dyvekes vei fikk huset setningsskader og ble refundamentert med peler ned til fjell. Huset ble samtidig modernisert en gang på 1970-tallet – takkonstruksjonen kan stamme fra dette arbeidet.

Adresse før 1879: Svingen 7 (under Oslo Hospital – usikker kilde)

Adresse 1879-1900: Bagerengveien 9

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 AS

Første skattetakst: okt. 1869

Eier i 1885: Dampskipsfører O. Jacobsen

Branntakst i 1885: 3.970 kroner

Konows gate 51 A

Gnr 233 – bnr 264

Beskrivelse

Bolighus av tre i 2 ½ etasjer som ligger helt ut mot Konows gaten. Saltak med arkutspring på begge sider. Ytterveggene kledd med gråmalt staffpanel og vasshellelister i etasjeskillet. Huset ble totalrehabilitert i 2004-2005 og stilistisk tilbakeført. I den forbindelse ble det bl.a. satt inn nye torams vinduer og ny ytterkledning.

Endringer

Eiendommen har to bolighus, Konows gate 51 A og Konows gate 51 B. Sistnevnte er av nyere dato (finnes ikke på kartene fra 1800-tallet) og er bygget på tomtens søndre halvdel, der det tidligere (på 1800-tallet) sto tre bygninger (sannsynligvis uthus) som omkranset bakgården. Konowsgate 51 A ble karakterisert som ”nærmest ruin” under SEFRAK-registreringen i 1994. Den hadde allerede da lenge stått ubebodd og var ubebodd helt frem til igangsettelse av restaureringen i 2004.

Adresse før 1879: Bagerengveien – nummer ukjent

Adresse 1879-1900: Bagerengveien 11

Tidligere matrikkelnummer: 154 L.No. 224/225 G

Første branntakst: juni 1876

Eier i 1885: Doktor Ludvig Aal

Branntakst i 1885: 6.100 kroner

Andre kilder: Cato Aall, "På streiftog i Oslo før århundredeskiftet", *St. Hallvard*, 1958, s. 1-30 – omhandler barneminner fra bestefarens hus i Gamlebyen – det kan ha vært dette huset.

Bakgårdene til Konowgate 51A og 53. Bildet ble tatt før rehabiliteringen i 2004-2005.

Konows gate 53

Gnr 233 – bnr 265

Beskrivelse

Bolighus i tre, 2 ½ etasjer med saltak tekket med grønne plater. Ytterveggene kledd med stående, brunmalt staffpanel – vinduer med krysspøst og enkle gerikter. Smale vasshellelister i etasjeskillet. Huset ligger helt ut til Konows gaten. Inngang til husets tre leiligheter fra bakgården, gjennom et overbygget, enetasjes portrom som er bygget vegg i vegg med nabohuset, Konows gate 51 A. Ut mot bakgården (mot sør) har huset en svalgangaktig veranda i annen etasje.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det en bygning avtegnet med identisk plan og plassering som dagens hus. Huset gjennomgikk en omfattende rehabilitering på 1980-tallet. I denne forbindelse ble en utvendig trapp til annen etasje fjernet og erstattet med en innvendig trapp. Huset var ubebodd i 1994 og var det fortsatt i 2005.

Adresse før 1879: Bagerengveien – nummer ukjent

Adresse 1879-1900: Bagerengveien 13

Tidligere matrikkel: No. 154 L.No. 224/225 BØ

Eier i 1885: Konditor A. Schmidt

Branntakst i 1885: 10.800 kroner

Konows gate 55

Gnr 233 – bnr 266

Beskrivelse

Bolighus i tre, 1 ½ etasje av tre og med saltak, stående på grunnmur av tegl, på skrånende tomt. Ytterveggene kledd med stående staffpanel, med vasshellelister i etasjeskillet i gavlveggene. Mot nord har huset to relativt store 3-rams empirevinduer, de øvrige er 2-rams empire- eller losholtvinduer – alle med enkle gerikter. Inngang fra husets nordre side, fra Dyvekes vei. Huset gir et enkelt, rent stilpreg.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 finnes det en bygning plassert der hvor huset er, men dagens hus kanskje litt større – sannsynligvis er et lite påbygg på husets sørside av nyere dato. P.g.a. utvidelsene av Dyvekes vei fikk eiendommen sin opprinnelige adkomst fra Konows gate avskåret en gang på 1970-tallet.

Adresse før 1879: Bagerengveien – nummer ukjent

Adresse 1879-1900: Bagerengveien 15

Tidligere matrikkelnummer: 154 L.No. 224/225 E

Eier i 1885: Arbeider Andreas Christoffersen

Branntakst i 1885: 3.600 kroner

Konowsgate 55 sett fra vest, fra bakgården til Ryenbergveien 10.

Oppegårdsgate

Oppegårdsgaten fikk sitt nåværende navn i 1879, oppkalt etter Oppegård kommune. Begrunnelsen for dette navnevalget er kanskje vanskelig å forstå i dag. Før 1879 hadde eiendommene her adresse "Svingens Gade øvre". Før Valhallveien ble forlenget og fikk sin nåværende trasée en gang i 1930-årene var Oppegårdsgaten en tverrforbindelse mellom Ekebergveien og Utsikten. Herifra gikk disse to veiene nesten parallelt opp til Ekeberg gård.

Kartet ovenfor viser bebyggelsen i Oppgårdsgate i 1935. Husene som stammer fra utbyggingen i 1860- og 1870-årene og som fortsatt er bevart, er avmerket med sirkel. Sammenlignet med i dag vil man se at den opprinnelige bebyggelsen fra 1860- og 70-tallet er relativt intakt. De største forandringene er: Husene som sto i Oppegårdsgate 6 er borte og erstattet med et rekkehus. Oppegårdsgate 8 har sannsynligvis aldri vært utbygget før en stor blokk ble bygget på denne tomten en gang på 1970-tallet. Oppegårdsgate 1 er sannsynligvis fra 1750-årene – det kan være dette huset som sammen med Ekebergveien 44 er avmerket på et kart fra 1774⁹, som "Swingen".

Alle eiendommene på den søndre siden av Oppegårds gate måtte avgi tomteareal til opparbeidelsen av "Valhallaveien" som er navnet brukt på kartet ovenfor.

⁹ Kartet heter "Plan over Aggershuus festning og Christiania Bye med omliggende Egn" – signert I. T. Wegener 1774

Oppegårds gate 1

Gnr 233 – bnr 292

*Sett fra vest***Beskrivelse**

Bolighus av tre i en etasje med saltak. Flere uthus er bygget inntil huset på sydveggen. Huset ligger helt ut mot Oppegårds gate. Det er en liten hage på østsiden av huset og en ca 1 meter høy støttemur avgrenser denne mot Oppegårds gate. Fra hagen går det en ny utvendig trapp opp til loftsdøren. Den gamle trappen gikk inntil husveggen, rekkverket står fortsatt igjen. Et vindu under trappen er blendet igjen med glatt panel. Østveggen har stående staffpanel, de øvrige veggene vekselpanel. Huset er hvitmalt. Vestveggen har et etfagsvindu med 2x2 ruter i loftsetasjen, vippevindu med 3x4 ruter i 1.etasje, et nytt vindu i glassbyggerstein og et tofagsvindu i kjelleren. Nordveggen har nye tofags sidehengslede vinduer med 2x4 ruter og en lav kjellerdør av nyere dato. Enkel belistning. Moderne pipe. Setningsskader i husets nordøstre hjørne gjør at panelet spriker.

Endringer

Huset er avtegnet på kart fra 1877. Omfattende innvendig oppussing ble foretatt på slutten av 1990-årene.

Adresse før 1879: Svingens gade øvre 1

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 A V

Første skattetakst: oktober 1869

Eier i 1885: Jacob Johannesen Løken

Sett fra øst

Oppegårds gate 3

Gnr 233 – bnr 497

Beskrivelse

Bolighus av tre i en etasje med saltak tekket med tegl. Et tilbygg på sydveggen har pulttak tekket med rød shingel. Huset ligger helt ut mot Oppegårds gate, på en murt, høy kjelleretasje. En terrasse av tre er bygget inntil vestre gavlvegg og en glassdør fører ut til denne. Stående staffpanel i 1.etasje. Etfags loftsvinduer på begge gavlveggene. Resten av vinduene er jugendvinduer.

Endringer

På kartet fra 1877 og 1881 ligger det et hus omtrentlig på samme sted som dette, men det ligger helt inntil tomtegrensen til Oppegårds gate 1. Dette huset kan ikke sees på kart fra 1896 og 1912. Eiendommen har tidligere vært en del av Oppegårds gate 5, og ifølge folketellingen fra 1900 har denne adressen både en sidebygning og et våningshus i tillegg til hovedhuset.

Huset har blitt fullstendig rehabilitert utvendig. Panel og vinduer er nye, og terrassen er også av nyere dato. Tidligere var det en dør i kjelleretasjen ut mot gaten, men denne ble blendet igjen.

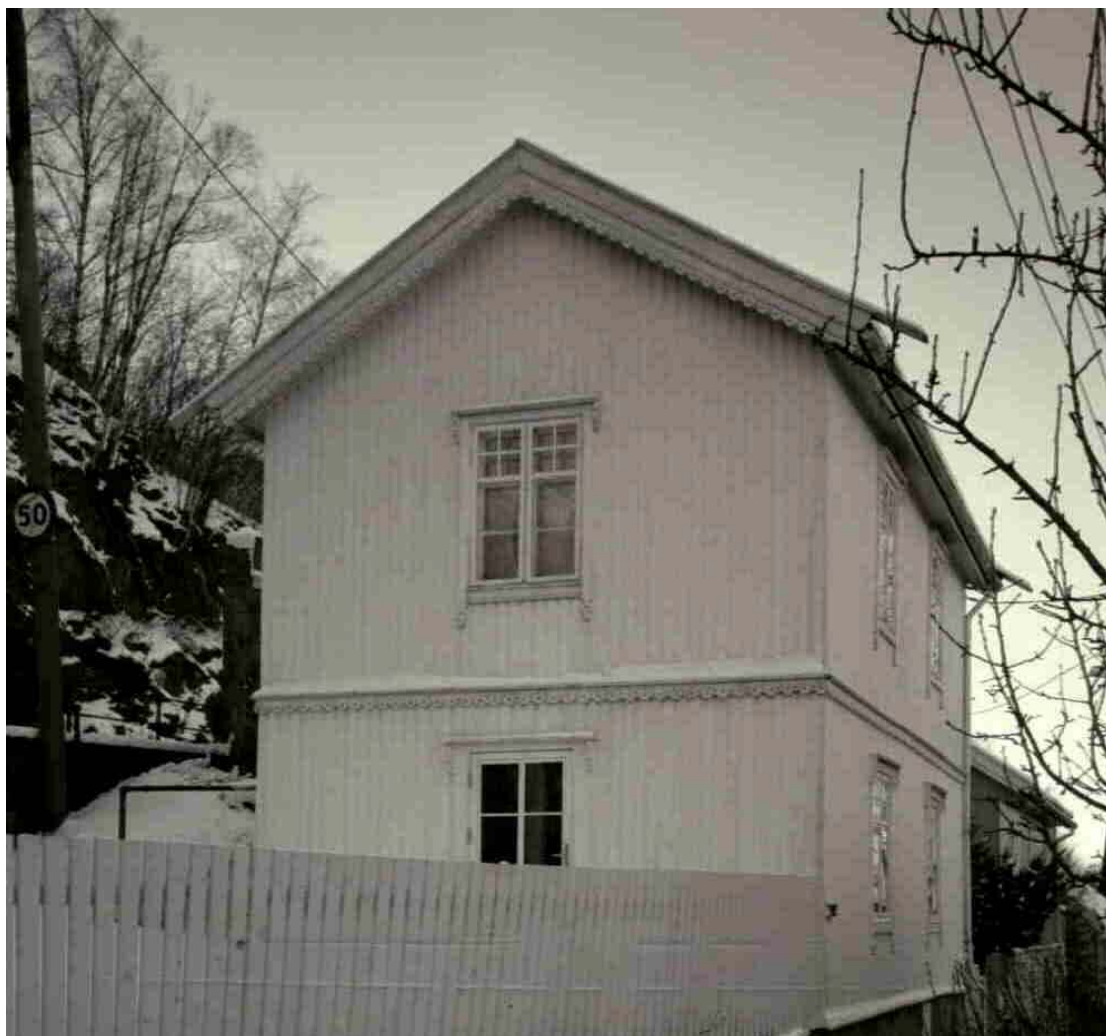
Adresse før 1879: Svingens gade øvre 3 (ble litt senere endret til 5)

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 AU

Eier i 1885: Skomager Johan Gulbrandsen

Oppegårds gate 5

Gnr 233 – bnr 295

Beskrivelse

Bolighus av tre i to etasjer med saltak tekket med tegl. Huset ligger helt ut mot Oppegårds gate. Hvitmalt stående staffpanel. Jugendvinduer. Inngangsdøren, en fyllingsdør, er plassert på vestre gavlvegg under en altan. På østre gavlvegg er et vindu skiftet ut med en glassdør som fører ut til hagen. Utskårne sveitserdetaljer på vindusbelistning, etasjeskiller og langs takskjegg og takski.

Et 2-etasjes uthus ligger en drøy meter fra husets sørvegg. Uthuset har pulttak som er tekket med bølgeblekk. Det ligger helt ut mot Valhallveien. Fra Oppegårds gate 3 går en trapp opp til 2. etasje. I 1. etasje har uthuset 5 boder.

Endringer

Både hus og uthus er med på kart fra 1877, altanen er bygget på senere. Oppegårds gate 3 har tidligere vært en del av Oppegårds gate 5. Mellom disse husene ligger det en liten hellelagt gårdsplass. Tomtegrensene har i den senere tid blitt markert med et nettinggjerde som deler denne gårdsplassen i to.

Adresse før 1879: Svingens gade øvre 3 (ble litt senere endret til 5)

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 A U

Første branntakst: Januar 1879

Eier i 1885: Skomager Johan Gulbrandsen

Branntakst i 1885: 8.230 kroner

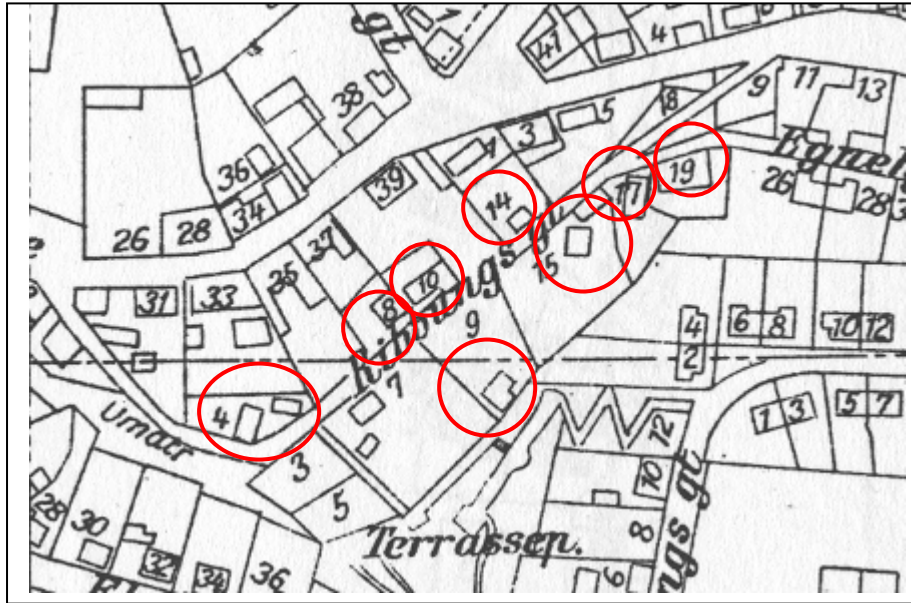
Utskårne detaljer gerikter og vasshellelistene

Huset sett fra sydvest. I forgrunnen til venstre Oppegårds gate 3, til høyre uthuset.

Ribbungsgate

Ribbungsgaten fikk sitt nåværende navn i 1879. I følge Oslos Byleksikon er gaten oppkalt etter *ribbungene* (som betyr "røvere" på norrønt), en opprørerflokk stiftet i 1219 – utgått fra *baglerpartiet*, flokken som ble anført av den mektige oslobiskopen Nikolas Arneson. Det var kamper mellom ribbungene og birkebeinerne på Ryenberget, i den urolige borgerkrigstiden tidlig på 1200-tallet. Før byutvidelsen i 1879 het gaten *Bjerggaden*. Dette navnet er lett å forstå – Ribbungsgaten går som en bratt bakke opp fra Konowsgate.

Kartet ovenfor viser bebyggelsen i Ribbungsgaten i 1935. Sammenlignet med i dag vil man se at den opprinnelige bebyggelsen fra 1860- og 70-tallet er relativt intakt – de er markert med sirkel på kartet. De største forandringene er: Huset samt uthus som sto i Ribbungsgaten 7 er borte – tomten inngår nå i Terrasseparken. På et kart fra 1877 ser man at det sto et større hus og to småhus (uthus) på eiendommene nr 3 og et lite hus på nr 5. Som man vil se av kartet var det da en korridor mellom nr 7 og nr 3/5 – dette var atkomstveien til Terrasseparken fra Ribbungsgaten. Denne var sannsynligvis forbundet med en trapp (som finnes fortsatt, men er avstengt) som går rett ned fra Ribbungsgaten, mellom i grensedelet mellom Ribbungsgate 4 og Konowsgate 35.

Terrasseparken ligger på oversiden (sørsiden) av Ribbungsgaten. Parken ble anlagt på 1920-tallet og var i sin tid en mønsterpark. Kari Juul Stensrud skriver om dette: "Stien som vi brukte gikk rett opp fra der inngangen til Ribbungsgt 4 er, og opp til der platået i parken begynner, så rett bort mot det lille trehuset og videre omtrent som nå, men i sikkerhet i tre etasjer,... Det var en nydelig og velstelt park, med blomsterbed, hekker og hvite krakker." Den sikkerhet stien som hun omtaler leder opp til Erlingsgate, som vist på kartet ovenfor. Trappen fra Konowsgate opp til Ribbungsgate og stien videre gjennom Terrasseparken var trolig del av stisystemet videre oppover til Ekebergskogen.

Ribbungsgate 4

Gnr 233 – bnr 326

Beskrivelse

Bolighus i tre, 2 ½ etasje på kjeller av pusset tegl. Saltak med arkutspring midt på, på begge sider. På husets langvegg mot vest danner arkutspringet tak for åpne verandaer på hvert etasjenivå. Ytterveggene mot vest, sør og nord kledd med eternittplater utenpå opprinnelig ytterkledning av stående faspanel. Store, rektangulære 1-fags vippevinduer. På østsiden, et påbygg av nyere dato som fungerer som inngang og trappehus til annen etasje. Denne delen av huset er kledd i stående panel med under- og overliggere. Vegg i vegg med påbygget, mot nordøst, står et eldre uthus med pulttak og yttervegger i stående faspanel. En støpt lang trapp går ned langs uthusets østre vegg, fra Ribbungsgate og ned den bratte skrenten til bakgården i Konows gate 33. Nedgangen til trappen er avspærret med gjerde og autogard – og er ikke i bruk.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet to bygninger som er identiske i plassering og plan som dagens hovedhus (uten nyere påbygg) og uthuset. Eternittplatene på ytterveggene stammer fra 1960-årene. Vinduene og påbygget er fra 1990-årene. Tidligere var det en utvendig trapp ut mot Ribbungsgate.

Adresse før 1879: Bjerggaden 2

Adresse etter 1879: Ribbungsgade 4

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 N

Første skattetakst: oktober 1869

Eier i 1885: Carl Johan August Henriksen

Branntakst i 1885: 6.250 kroner

Østre side av Ribbungsgt. 4, med uthus i forgrunnen. Helt til høyre, bak autogarden, går det en støpt trapp ned til Konowsgaten. Trappen er nå utilgjengelig, men var sannsynligvis tidligere åpen for allmenn ferdsel, som adkomst til Terasseparken og videre opp til Ekeberg.

Ribbungsgate 8

Gnr 233 – bnr 329

Beskrivelse

Bolighus i 1 ½ etasje i tre, på murt sokkeletasje. Tomten er sterkt skrånende (nærmest stup), men huset er plassert på en skulder i terrenget inn mot Ribbungsgate. Huset har saltak med arkutspring på hver side. Ytterveggene er kledd med stående staffpanel. På sørsiden av huset, mot Ribbungsgate, et påbygg i en etasje med pulttak. 1-rams topphengslende vinduer i dette påbygget, resten av huset har empirevinduer. På vestsiden, ut mot en gårdsplass, et lite vindfangspåbygg med flatt tak, som også er veranda for toppetasjen. Huset har utskårne sperreutstikk og sveitserdetaljer under vindski og som avslutning øverst på panelet. Et lite uthus står på motsatt side av gårdsplassen – med saltak og stående panel på ytterveggene.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet to bygninger som er identiske med plassering og plan som dagens bolighus (bortsett fra påbyggene) og uthus. Påbyggingene og vinduene stammer fra 1969. Eier opplyser at huset ble bygget i 1846.

Adresse før 1879: Bjerggaden 4

Adresse etter 1879: Ribbungsgade 8

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 AP

Første skattetakst: oktober 1869

Eier i 1885: Skomager Frantz Olsen

Branntakst i 1885: 3.060 kroner

Fasaden til Ribbungsgate nr 8 og deler av nr 10 ut mot Ribbungsgaten.

Ribbungsgate nr 8 sett fra nordøst – fra Ekebergveien 24, med Ribbungsgate nr 10 til venstre.

Ribbungsgate 9

Gnr 233 – bnr 330

Beskrivelse

Bolighus i tre, 1 ½ etasje over murt kjeller, med et moderne tilbygg på vestsiden fra 1981/82, som fungerer som atelier. Bolighuset har saltak tekket med stålplater – ytterveggene er kledd med stående lektepanel og har vasshellelister i etasjeskillet. En utvendig trapp fører opp til en balkong i loftsetasjens tverrvegg mot vest. Mot nord, et verandapåbygg med saltak. Stor variasjon i vindustyper – noen 2-rams empirevinduer, andre 1-fags med varierende sprosseinndeling eller uten sprosser. Ateliertilbygget er på 1 ½ etasje (hems) med saltak, murte yttervegger og store vinduer og er formet som et sidebygg fra bolighuset vestside. Fra Ribbungsgate fører en lang, støpt trapp opp til huset, gjennom en portal ut mot gaten – begge deler særpreget. Et lavt stakittgjerde omgir tomten.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 kan man se et hus som har identisk plassering som dagens bolighus. På de samme kartene er det avtegnet et mindre hus, sannsynligvis uthus, som nå er borte – det sto der ateliertilbygget står nå. Ateliertilbygget og modernisering av bolighuset er fra tidlig i 1980-årene. Tidligere var området foran denne eiendommen (ut mot Terrasseparken) gjerdet inn og det var bringebærbusker her.

Adresse før 1879: Bjerggaden 9

Adresse etter 1879: Ribbungsgade 9

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 AD

Første skattetakst: oktober 1869

Eier i 1885: Graastensmurer Ole Hansen

Branntakst i 1885: ingen, men "Taxtværdien" satt til 1.000 kroner

Over, til venstre: Atelier av nyere dato. Under: Porten ut mot Ribbungsgaten med trappen opp til huset.

Ribbungsgate 10

Gnr 233 – bnr 331

Beskrivelse

Bolighus i tre, 1 ½ etasje, bygget på en kjeller av pusset gråstein. Saltak tekket med dobbelbølget takstein. Ytterveggene er hovedsakelig kledd med tømmermannspanel, nordveggen er kledd med det originale staffpanelet. Huset ligger med langsiden ut mot Ribbungsgate, bak et stakittgjerde. På sørsiden har huset et smalt påbygg med pulttak – det er vindfang for huset. Vinduene er stort sett 1-fags, og de som vender ut mot gaten har smårutete blyglassfelt innsatt. Ut mot Ribbungsgate fantasifullt utskåret vindusbelistning av nyere dato. Et empirevindu på nordveggen har opprinnelig, profilert belistning. Midt på husets nordside er det en veranda under et arkutspring. Inntil husets nordøstre hjørne er det et uthus med pulttak, tekket med rød betongstein og med yttervegger av stående panel.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet en bygning, samt et mindre bygg (sannsynligvis uthus) helt inn mot tomtens østre grense. Sistnevnte bygning er nå borte fordi ”hovedhuset” er forlenget hit. Dagens uthus er ikke avtegnet på 1800-tallskartene. Resten av dagens hovedhus har lik plassering som det som er avtegnet på 1800-tallskartene. Dagens hus bærer preg av en viss modernisering, stilistisk slik dette ofte ble utført på 1960- og 1970-tallet.

Adresse før 1879: Bjerggaden 6

Adresse etter 1879: Ribbungs gate 10

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 AOA

Første skattetakst: oktober 1869

Eier i 1885: Smedeformand Erik Hansen

Branntakst i 1885: 4.700 kroner

Ribbungsgate 10 - fasade mot øst

Ribbungsgate 14

Gnr 233 – bnr 332

Beskrivelse

Trehus i 1 ½ etasje, over en murt kjeller. Saltak som er trukket ned over et påbygg på nordvestsiden. På denne delen av taket er det to små arkutspring. Taket tekkes med rød sementstein. Huset ligger inntil Ribbungsgate, rett bak et stakittgjerde som går nesten helt inntil husveggen. Huset står på en sterkt skrånende tomt (nesten stup), ned mot Ryenbergveien 1. Ytterveggene kledd med stående tømmermannspanel. 1- og 2-rams vinduer med 2x3 ruter. På østsiden av huset, helt inn til gaten, er det et lite uthus med pulttak og vegger kledd med stående lek tepanel.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet to bygninger med identisk plassering som de man finner der i dag. Påbygget på bolighuset mot nord stammer sannsynligvis fra 1970, da huset ble modernisert og det bla. ble innlagt bad/WC.

Adresse før 1879: Bjerggaden 8

Adresse etter 1879: Ribbungs gade 14

Tidligere matrikkel: No. 154 L.No. 224/225 AÆ

Første skattetakst: oktober 1869

Eier i 1885: Johannes Nilsen

Branntakst i 1885: ikke oppgitt, men "Taxtværdien" satt til 800 kroner

Huset er tegnet og omtalt av Alf Næsheim i Aftenposten i 1991, senere utgitt i bok, jfr.

Kristiania i Oslo – Hovedstadsvandringer med skissebok, Schibsted, Oslo 1992, bd. 6, s. 66-67.

Ribbungsgate 15

Gnr 233 – bnr 333

Beskrivelse

Eiendommen Ribbungsgate 15 består av to små hus og et lite lysthus. Et stakittgjerde avgrensner eiendommen ut mot Ribbungsgate og mellom husene er det en gårdsplass.

Bolighus A: Et lite trehus i 1 ½ etasje (lengst til høyre på bildet ovenfor), med saltak og et lite vindfangstilbygg med saltak mot nordvest. Taket tekket med rød sementstein og ytterveggene kledd med eternittplater. Store rektangulære 1-fags vinduer – det i vindfanget har sprosser.

Bolighus B: Et litt større, men også lite bolighus (mot venstre i bildet ovenfor) i en etasje, med pulttak tekket med papp. Nordre langvegg ligger helt ut i Ribbungsgate. Ytterveggene kledd med stående staffpanel. Vinduene mot gaten er 2-rams, 2-felts vinduer – de øvrige 1-fags vinduer. Mot vest har huset et lite vindfangstilbygg med saltak, og mot sør, et påbygg med pulttak (tidligere privet). På husets gavlvegg i loftsnivå er det to luker.

Lysthuset er plassert vest for bolighus A og har saltak og lektepanel. På den øverste delen av ytterveggen er lektere spikret i et rutemønster.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet to bygninger som er identiske i plan og plassering med de to husene som står der i dag. Lysthuset finnes ikke på disse kartene – det er sannsynligvis fra tidlig på 1900-tallet. Påbygget på sørsiden av bolighus "B" er imidlertid avtegnet på kartene fra 1800-tallet. Eternittplatene på bolighus "A" og vinduene kan tyde på oppussing og modernisering på 1960-tallet.

Adresse før 1879: Bjerggaden 15

Adresse etter 1879: Ribbungs gade 15

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 AF

Første skattetakst: oktober 1869

Eier i 1885: Svend Andersen

Branntakst i 1885: ikke oppgitt, men "Taxtværdien" satt til 3.250 kroner

Husene i Ribbungsgate 15 er tegnet og omtalt av Alf Næsheim i Aftenposten i 1991, senere utgitt i bok, jfr. *Kristiania i Oslo – Hovedstadsvandringer med skissebok*, Schibsted, Oslo 1992, bd. 6, s. 66-67.

Over: Bolighus A, sett fra Ribbungsgaten. Under: Bolighus B.

Lysthuset i hagen.

Ribbungsgate 17

Gnr 233 – bnr 334

Beskrivelse

Bolighus i tre, 1 ½ etasje, med saltak med arkutspring midt på vestre langside. På østre side er taket hevet med et relativt stort pulttak. Huset står på en betongstøpt kjeller (fra 1980-tallet) i en hylle i skråningen over Ribbungsgate, klemte mellom Ribbungsgate nr 15 og 19.

Ytterveggene kledd med stående panel med over- og underliggere. Noen av vinduene er 2-rams vinduer – de øvrige er 1-fags vippevinduer. Inngang til huset fra en støpt trapp opp fra Ribbungsgate – gjennom en smal port i åpningen mellom nordøstre hushjørne og nabo huset, Ribbungsgate 19. Adkomsten går derfra videre langs en forstøtningsmur som løper parallelt med huset i øst, helt til inngangen i sørøstre del av huset. Huset er blitt utbedret i løpet av de siste årene

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet en bygning som er identisk i plassering og plan som dagens hus. På disse kartene er det også avtegnet to mindre bygninger (sannsynligvis uthus) på eiendommens sørøstre hjørne. Her står det i dag bare et uthus, men det virker større enn de som var avtegnet på kartene fra 1800-tallet. Huset har tidligere (på 1980-tallet) fått en ny kjeller i støpt betong med en spesiell utforming mot Ribbungsgate.

Adresse før 1879: Bjerggaden 17
Adresse etter 1879: Ribbungs gade 17
Tidligere matrikkel: No. 154 L.No. 224/225 AI
Første skattetakst: oktober 1869
Eier i 1885: Jacob Ottersen
Branntakst i 1885: 4.640 kroner

Huset er tegnet og omtalt av Alf Næsheim i Aftenposten i 1991, senere utgitt i bok, jfr. *Kristiania i Oslo – Hovedstadsvandringer med skissebok*, Schibsted, Oslo 1992, bd. 6, s. 66-67.

Port ut mot Ribbungsgaten

Ribbungsgate 19

Gnr 233 – bnr 336

Beskrivelse

Bolighus i mur, 3 ½ etasje, hvor nederste etasje er delvis under gatenivå. Saltak tekket med plater. Glattpusset gul fasade med malt jugendpreget dekor under midtvinduet i annen etasje. Vinduene er 2-rams empirevinduer som er trukket litt inn i utsparingen. På gavlveggen i loftsetasjen er det et kvadratisk vindu i hvert hjørne, hvor vinduets hjørnespiss er stilt ned. Huset ligger helt ut mot Egnehjemveien, med inngang til leilighetene fra en liten, smal gårdsplass på sørsiden av huset. Her i fjellsiden opp mot Arctanderbyen er det et murt uthus i 1 ½ etasjer med pulttak, tekket med korrugerte plater. Bygningen er blitt rehabilitert i 2003-2004.

Endringer

Både på kart av 1877 og 1896 er det avtegnet en bygning med identisk plan og plassering som dagens bygning. Uthuset på sørsiden finnes ikke på 1877-kartet, men er avtegnet på 1896-kartet. Et annet uthus (sannsynligvis tidligere utedo), bygd langs en forstøtningsmur mot øst, ble revet i 1998 etter en brann, men gjenoppbygd i 2003.

Adresse før 1879: Bjerggaden 19

Adresse etter 1879: Ribbungs gade 19

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 BC og BK

Første branntakst: juli 1874

Eier i 1885: Murer Gustav Jensen

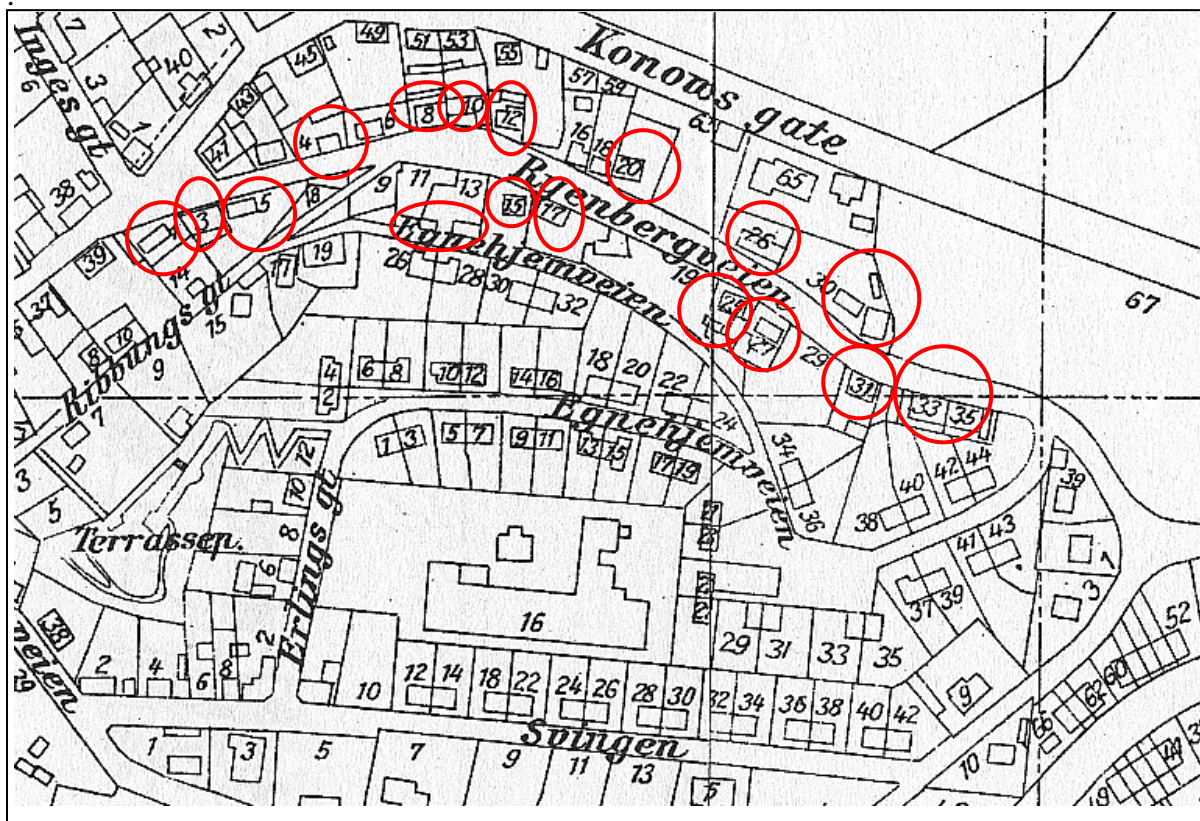
Branntakst i 1885: 12.400 kroner

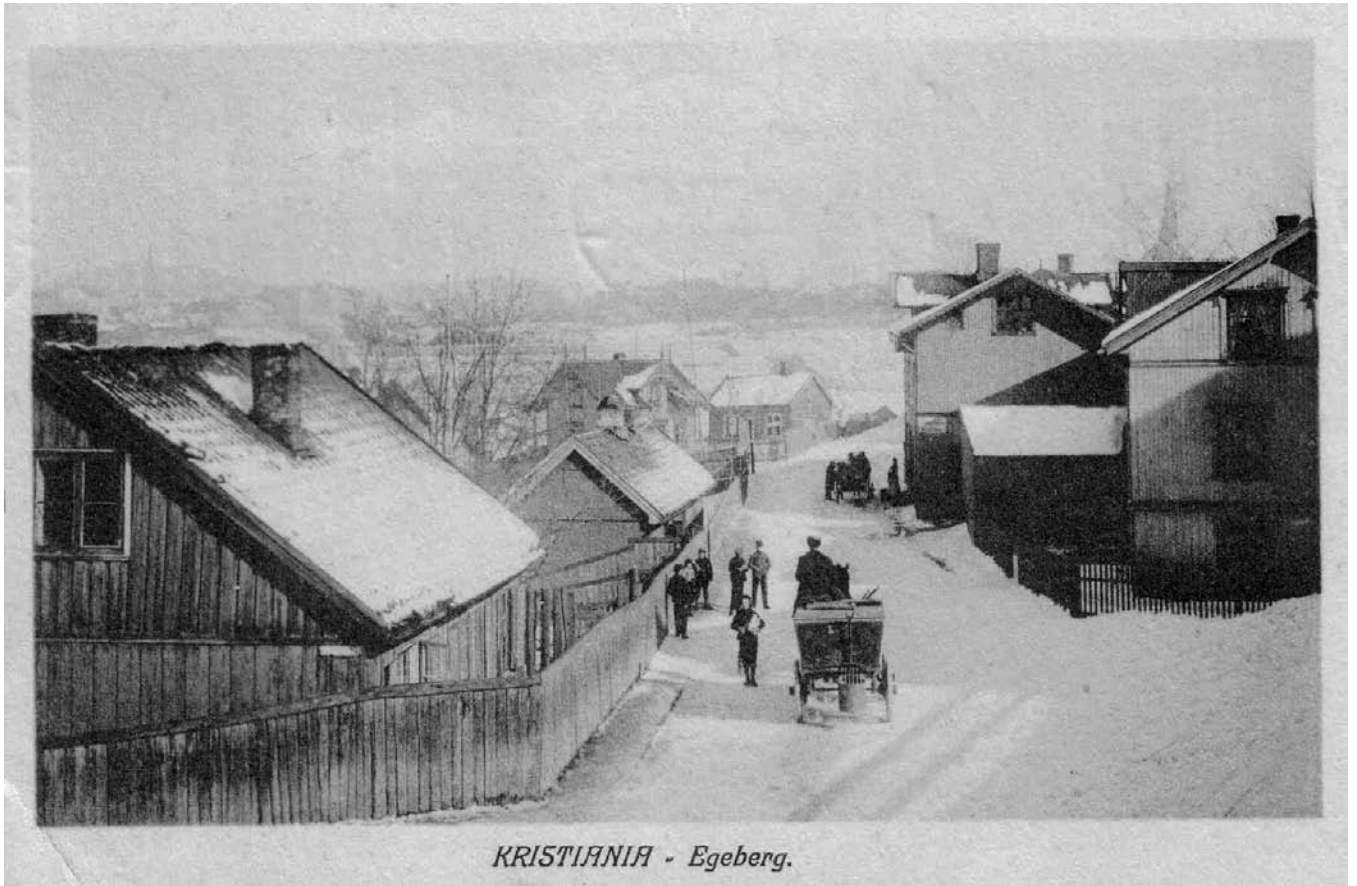
Ribbungsgate 19 sett fra Egnehjemsveien, mot vest.

Ryenbergveien

Ryenbergveien fikk sitt nåværende navn i 1879. Nummereringen av eiendommene starter ved krysset Konowgate og Ingesgate. Herifra går gaten østover, nesten helt til Kværner, til der den møter Enebakkveien. Fra gammelt av gikk veien helt opp til Ryen gård, derav navnet. I noen år før 1879 ble deler av gaten kalt *Nye Egebergvei*. Dette var navnet på strekningen fra Konowgate til Utsikten. Fordi den egentlige Ekebergveien er så bratt fungerte Ryenbergveien opp til Utsikten som en alternativ, litt slakere kjørevei sørover, for å komme opp eller ned fra Ekebergåsen.

Kartet ovenfor viser bebyggelsen i Ryenbergveien i 1935. Husene fra 1860- og 1870-årene som fortsatt er bevart, er avmerket med sirkel. Sammenlignet med i dag vil man se at den opprinnelige bebyggelsen er relativt intakt. De største forandringene er: Huset som sto i Ryenbergveien 11 er borte, eiendommen ble slått sammen med nr 13 og erstattet med et nytt hus helt ut i gaten, en gang på 1960-tallet. Også huset på Ryenbergveien 6 er av nyere dato, sannsynligvis fra 1980-tallet. Naboeiendommene, Ryenbergveien 9 og 9b, har sannsynligvis aldri blitt bebyggt. Husene som sto på nr 18 og 19 finnes ikke lenger – her er det tomt. Huset i Ryenbergveien 6 er av nyere dato. Enkelte hus, som Ryenbergveien nr 16 og 39, har i moderne tid blitt såpass endret at det sannsynligvis er lite (om noe) igjen av det opprinnelige i disse, men de er plassert nøyaktig på samme sted som det fantes hus for over 100 år siden.

Konows gate sett nordover fra krysset Inges gate/Konows gate/Ryenbergveien, ca 1910. Her følger gateløpet den gamle eiendomsgrensen mellom Bagerengen og Svingen. (Postkort utlånt av Tom Schibbye).

Ryenbergveien 1

Gnr 233 – bnr 377

Beskrivelse

Bolighus i mur, 1 ½ etasje, som ligger ut mot Ryenbergveien, men med det ene hushjørnet trukket litt lengre vekk fra veien enn det andre. Huset ligger tett inntil Konows gate 39, og har et høyt plankegjærde med en takkonstruksjon over langs fortauet mot naboen Ryenbergveien 3. I gjerdet er det en dør. Huset har et asymmetrisk saltak med et stort takopplett mot nord. Taket er tekket med takstein. Huset har relativt store kvadratiske 1-fagsvinduer. Huset har kjeller.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet en bygning med lik plassering og plan som dagens hus, men på disse kartene var det også en liten bygning (sannsynligvis uthus) i nordvestre hjørne av tomten som ikke finnes lengre. Huset var i 1950- og 60-årene verksted med bl.a. et metallstøperi og med lager i loftsetasjen. Dagens utseende fikk huset i slutten av 1980-årene.

Adresse før 1879: Egebergveien 19

Adresse etter 1879: Ryenbergveien 1

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 K

Første skattetakst: okt. 1869

Eier i 1885: Enke Marie Knudsen

Branntakst i 1885: 1.920 kroner

Ryenbergveien 3

Gnr 233 – bnr 378

Beskrivelse

Bolighus i 2 ½ etasje av tre og med saltak, bygget på en høy sokkeletasje av pusset tegl, som ligger på en sterkt skrånende tomt. Huset ligger ut mot Ryenbergveiens fortau og en støpt trapp leder opp til en inngangsdør midt i sokkeletasjens fasade ut mot gaten. De øvrige leilighetene i bygningen har inngang fra sørsiden, fra en smal bakgård på en hylle som er skavet ut av fjellet – en trapp fører opp hit fra Ryenbergveien langs husets østre gavlvegg. Husets gavlvegg er kledd med liggende trepanel – langsiden med store, avlange eternittplater. Vinduene er store, svakt rektangulære 1-fagsvinduer. Bygningen virker ruvende p.g.a. trapesformet grunnplan.

Endringer

På kart fra 1877 og 1896 er det avtegnet en bygning som er identisk i plan og plassering som dagens hus. Bygningens nåværende eksteriør er sannsynligvis resultatet av en omfattende modernisering på midten av 60-tallet, da leilighetene også fikk installert bad/WC. Vinduene og fasadekledningen bryter med strøkets opprinnelig stil.

Adresse før 1879: Egebergveien 19 b

Adresse 1879-1900: Ryenbergveien 3

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 BZ

Første branntakst: feb. 1878

Eier i 1885: Jørgen Pettersen

Branntakst i 1885: 13.400 kroner

Ryenbergveien 4

Gnr 233 – bnr 339

Beskrivelse

Bolighus på en etasje i tre og med teglsteinstekket saltak, med et lite loft, som ligger ca 2 meter trukket vekk fra Ryenbergveien, bak et gjerde og en forhage. Huset består i dag av det opprinnelige huset og et påbygg fra 1998-99, som er bygget i 90° vinkel som et sidebygg med møneretning mot nord. Ytterveggene kledd med stående staffpanel – vinduene er i hovedsak 2-rams empirevinduer med enkle gerikter. Inngang til huset fra forhagen. Huset er velholdt og i god stand.

Endringer

Både på kart av 1877 og 1896 er det avtegnet en bygning der den eldste delen av dagens hus ligger, men to sammenføyde bygninger, sannsynligvis uthus, som lå på tomtens nordøstlige hjørne, helt inntil grensen mot Konows gate 45, er borte. Huset gjennomgikk en omfattende rehabilitering med påbygging i 1998-99. Til tross for et relativt stort påbygg gir huset som helhet et preg av å tilhøre strøkets opprinnelige stil.

Adresse før 1879: Egebergveien 12

Adresse etter 1879: Ryenbergveien 4

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 H

Første skattetakst: okt. 1869

Eier i 1885: Vognmand Hans Lauris Larsen

Branntakst i 1885: ikke oppgitt, men hadde en "Taxtværdi" på 1.400 kroner

Ryenbergveien 5

Gnr 233 – bnr 340

Beskrivelse

Bolighus av tre, 1 ½ etasje, stående på sokkeletasje av mur (sannsynligvis pusset tegl), med saltak tekket med teglstein. Ytterveggene kledd med stående staffpanel, med utskårne vasshellelister i etasjeskillet mellom første etasje og loftsetasjen. Husets nordre langvegg er trukket ca 1 meter tilbake fra Ryenbergveiens fortau, med et lavt stakittgjerde mot fortauet og en smal forhage imellom. Krysspostvinduer i fasaden ut mot Ryenbergveien – flere av dem med utskårne gerikter. Sokkeletasjen har en inngang fra forhagen ut mot Ryenbergveien – og det er en inngang til første etasje via et tilbygg som ligger helt inn til fjellveggen på baksiden av huset. På vestre gavlvegg er det også et lite påbygg med saltak. Huset virker velholdt og i god stand.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet en bygning som er identisk med den som står der i dag, men uten de små tilbyggene i sør og vest. På de nevnte kartene er det også avtegnet en annen bygning (sannsynligvis et uthus), men det uthuset som står på eiendommen i dag er plassert lengere mot øst enn dette. Huset har stilistisk et opprinnelig preg.

Adresse før 1879: Egebergveien 21

Adresse etter 1879: Ryenbergveien 5

Tidligere matrikkelnummer: 154 L.No. 224/225 AAA

Første branntakst: april 1876

Eier i 1885: Christen Evensen

Branntakst i 1885: 2.800 kroner

Ryenbergveien 5 – fasade ut mot Ryenbergveien

Ryenbergveien 8

Gnr 233 – bnr 342

Beskrivelse

Bolighus i tre, to etasjer, med en lav loftsetasje og en sokkeletasje i pusset teglstein. Saltak tekket med rød tegl. Langveggen mot sør vender ut mot Ryenbergveien, med østre gavlvegg nesten helt inntil nabohuset, Ryenbergveien 10. Tomten skråner nedover (nordover) fra Ryenbergveien og første etasje av huset ligger under gatenivået, bak en forstøtningsmur langs veikanten. Ytterveggene kledd i stående staffpanel med enkle vasshellelister i etasjeskillet mellom første og annen etasje. De fleste vinduene er losholtvinduer med utskårne, sveitserstil gerikter. Huset har to inngangsdører ut mot Ryenbergveien, inngang til sokkeletasjen er på nordsiden. Huset virker å være i akseptabel stand, men kan ha behov for noe vedlikehold.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet en bygning med identisk plassering og plan som eksisterende hus, men på begge hus er det avtegnet en bygning (sannsynligvis uthus) helt nord på tomten, på grensen mot Konows gate 51 B, som ikke lenger finnes. Husets eksteriør gir inntrykk av en opprinnelig stil.

Adresse før 1879: Egebergveien 16

Adresse etter 1879: Ryenbergveien 8

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 BOZ

Første branntakst: mai 1877

Eier i 1885: Enkemadam Karen Randine Reine

Branntakst i 1885: 5.910 kroner

Ryenbergveien 8 – fasade ut mot bakgården og hagen i nord

Ryenbergveien 10

Gnr 233 – bnr 345

Beskrivelse

Bolighus av tre, 2 ½ etasje, stående på en sokkeletasje av pusset tegl. På husets østre halvdel er det en sidefløy med pulttak som ligger vinkelrett i forhold til "hovedhuset", som har saltak. Alle takene tekket med brun sementstein. Takskjegget ut mot Ryenbergveien er bygget ca 1 meter ut fra ytterveggene. Husets første etasje ligger under Ryenbergveiens gatenivå – en høy forstøtningsmur langs Ryenbergveien danner rom for en liten gårdsplass foran husets første etasje. I denne forstøtningsmuren er den gamle vannposten bevart. Fra gårdsplassen fører et portrom midt i bygningen til nordsiden av bygningen. Herfra er det også en utvendig trapp opp til en svalgang over gårdsplassen. Huset er kledd med stående staffpanel og har empirevinduer med profilerte gerikter. Sidefløyen, som i år 200 var lokaler for et verkstedet, har inngang direkte fra Ryenbergveien til annen etasje, men også inngang fra gårdsplassen til første etasje. På nordsiden av bygningen fører en støpt trapp ned til en inngang i sokkeletasjen. Huset er velholdt og i god stand.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet en bygning på tomtens vestre side, sammenføydd med en annen bygning i vinkel, på østre side, men denne er ikke så stor som dagens sidebygning. Ellers er plan og plassering av dagens bygning helt lik. Huset gjennomgikk en omfattende modernisering tidlig på 80-tallet. Den sterke utkragingen av takskjegget på husets nordside stammer fra dette arbeidet. Husets fasade mot nord synes å være best bevart m.h.t. opprinnelig preg. I bakgårdshagen er det nylig bygget et lysthus på en sokkeletasje av betong.

Adresse før 1879: Egebergveien 18

Adresse etter 1879: Ryenbergveien 10

Tidligere matrikkelnummer: 154 L.No. 224/225 F/BP2

Første skattetakst: okt. 1869

Eier i 1885: Jernbanekonduktør Berger Olsen og Andreas Christoffersen

Branntakst i 1885: 10.100 kroner

Deler av Ryenbergveien 10 sett fra bakgården, sokkeletasjen til lysthuset nederst til venstre.

Ryenbergveien 12

Gnr 233 – bnr 347

Beskrivelse

Bolighus av tre i 1 ½ etasje med saltak. Påbygg med saltak på begge langvegger. Takene er tekket med betongstein. Huset ligger helt ut mot Ryenbergveien og har inngang til husets loftsetasje direkte fra gaten via en trapp. Huset har også inngang til første etasje fra en liten forhage med port ut mot gaten. Ytterveggene kledd med stående staffpanel. Vinduene er enten 2-rams vinduer eller topphengslede 1-fags vinduer med utvendige sprosser. Utskårne sperreutstikk. Huset er i god stand og virker velholdt.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet en bygning på samme sted som dagens hus står, men det ser litt mindre ut. På samme kart er det avtegnet en bygning (sannsynligvis uthus) på nordsiden av tomten, helt mot nabogrensen. Denne finnes ikke lenger. Huset ble modernisert og sterkt ombygget til dagens utseende i 1986-88.

Adresse før 1879: Egebergveien 20

Adresse etter 1879: Ryenbergveien 12

Tidligere matrikkelnummer: 154 L.No. 224/225 BQ/BY

Første branntakst: mai 1875

Eier i 1885: Læsteskjærer Martin Larsen

Branntakst i 1885: 3.460 kroner

Ryenbergveien 13

Gnr 233 – bnr 348

*Hus nr 1***Beskrivelse**

På eiendommen står det 3 bygninger. 2 av disse ligger helt inn mot Egnehjemveien, øverst og helt sør på eiendommen. Den tredje bygningen, som er av nyere dato, ligger ut mot Ryenbergveien. En lang trapp fører opp til bygningene. Denne trappen går gjennom en portal i den høye forstøtningsmuren som vender ut mot Ryenbergveien.

Hus nr 1, som ligger plassert mot sydvest, er i en etasje, med pulttak tekket med papp og med yttervegger kledd med stående panel med over- og underliggere. På nordsiden, et bølgeblikktak over en liten terrasse.

Hus nr 2 ligger helt i sørøstre hjørne av tomten. Huset har saltak tekket med papp og et arkutspring som vender nordover. Ytterveggene tekket med stående panel og kvadratiske 1-fagsvinduer.

Begge disse bygningene virker forfalne og i dårlig stand.

Hus nr 3 er av tre, i 1 ½ etasje på en høy sokkeletasje som bla. inneholder en dobbeltgarasje. Huset er dårlig tilpasset strøkets stil og ser uferdig ut.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet to bygninger som er identisk i plan og plassering med hus nr 1 og 2. Hus nr 1 ble benyttet til bolig for en liten familie på slutten av 1980-tallet, men virker nå ubebodd. Det samme gjelder hus nr 2. Dagens "hovedhus" i Ryenbergveien 13 er

oppført en gang rundt 1980 – det står omtrent der tidligere Ryenbergveien 11 var – et hus med uthus som er avtegnet på kart helt frem til 1930-årene. Selv om hus nr 1 og 2 er i dårlig stand nå, vitner vinduer og andre bygningsdeler på at de har vært vedlikeholdt og til en viss grad modernisert.

Hus nr 2 sett fra Ryenbergveien

Hus nr 2 sett fra Egnehjemveien, mot vest

Hus nr 3 sett fra Ryenbergveien, mot øst – dette huset er sannsynligvis bygget en gang på 1960-tallet.

Adresse før 1879: Egebergveien 27

Adresse etter 1879: Ryenbergveien 13

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 AK

Første skattetakst: oktober 1869

Eier i 1885: Johan Johnsen

Branntakst i 1885: 1.570 kroner

Ryenbergveien 15

Gnr 233 – bnr 349

Beskrivelse

Bolighus, 2 ½ etasje, med saltak tekket med metallplater og med et arkutspring/karnapp på sørsiden. Første etasje er bygget delvis i pusset tegl, delvis i pusset gråstein – resten av huset er i tre. Ytterveggene kledd med stående staffpanel med utskårne vasshellelister som markerer etasjeskillene. Vinduene 2-rams, 4-felts (skal illudere krysspostvinduer) – alle med enkle gerikter. Ut mot Ryenbergveien har eiendommen en høy forstøtningsmur av gråstein, med en åpning hvorfra en trapp fører opp til huset – første nivå er en forhage foran første etasje. Trappen fører videre langs husets gavlvegg til sørsiden, hvor det er en inngang til huset. Fra karnappåbygget på sørsiden av huset er det utgang til en liten terrasse og herifra til en liten hage. Huset virker velholdt.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet en bygning som er identisk i plan og plassering med dagens hus, men en liten bygning (sannsynligvis uthus) som var avtegnet på tomtens sørvestre del finnes ikke lenger. Husets nåværende utseende er resultat av en omfattende utbedring i 1994-95. Fotografier fra Byantikvaren i Oslo fra 1982 viser at huset var kledd med eternittplater.

Adresse før 1879: Egebergveien 29

Adresse etter 1879: Ryenbergveien 15

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 AK

Første skattetakst: okt. 1869

Eier i 1885: Anders Jansen

Branntakst i 1885: 3.000 kroner

Ryenbergveien 15 sett ovenfra, mot nord.

Ryenbergveien 16

Gnr 233 – bnr 350

Beskrivelse

Bolighus i 1 ½ etasje av tre, stående på en sokkeletasje av mur. Saltak tekket med svart sementstein, og med et markant arkutspring/karnapptilbygg ut mot Ryenbergveien i sør og et lite utspring med pulttak mot nord. Ytterveggene kledd med stående staffpanel. De fleste vinduene er 1-fags vinduer med utenpåliggende sprosser. Huset ligger under Ryenbergveiens gatenivå – på nedsiden av en høy forstøtningsmur. Mot øst, et lite påbygg, også med saltak. På eiendommens nordlige halvdel, i hagen ned mot Dyvekes vei ligger et uthus som har saltak tekket med tegl og yttervegger med liggende panel. Uthuset har 3 dører på sørsiden.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet et hus på eiendommen, men det var mindre. Av et foto hos Byantikvaren i Oslo fra 1982 ser man et eternittkledd lite hus med lavt loft. Uthuset er dessuten plassert litt forskjellig fra den bygningen som sannsynligvis var uthus på kartene fra 1800-tallet. Uthuset virker imidlertid å være eldre, muligens fra mellomkrigsårene. Huset ble fullstendig ombygd og forstørret i slutten av 1980-årene – det er lite (om noe) igjen av det opprinnelige huset.

Adresse før 1879: Egebergveien 22

Adresse etter 1879: Ryenbergveien 16

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 BF

Første branntakst: august 1876

Eier i 1885: Knud Olsen og Martinus Frantzen

Branntakst i 1885: 1.390 kroner

Uthus i hagen, tilhørende Ryenbergveien 16

Ryenbergveien 17

Gnr 233 – bnr 351

Beskrivelse

Bolighus av tre, 2 ½ etasje, med saltak tekket med plater og med et arkutspring/karnapp mot sør. Utskårne sperreutstikk. Huset ligger helt ut mot Ryenbergveien. Ytterveggene kledd med stående staffpanel, med vasshellelister i etasjeskillene – disse forsynt med dekor mønstret som sagbladstenner. Brede gerikter rundt vinduene som er rektangulære 1-fags vinduer, noen med utenpåliggende sprosser. På gavlveggen på loftsetasjen er det to, små kvadratiske vinduer som er stilt med rettvinkelen ned, en på hver side. Inngang til huset er fra sørsiden, fra en liten gårdsplass som er klemmt mellom huset og skrenten bak huset. På vestsiden av huset ligger et uthus med pulttak og stående panel. Rommet mellom uthuset og gårdsplassen bak huset danner et intimt ytterrom. Oppover skrenten på tomtens sørside er det en støpt trapp. Huset virker velholdt og i god stand.

Endringer

Både bolighuset og uthuset er avtegnet på kart av 1877 og 1896, med identisk plassering og plan som dagens hus. På disse kartene er det i tillegg tegnet inn en bygning øst for uthuset – det finnes ikke lengere, det ble muligens revet i 1958. I tiden 1934-44 var det kolonialforretning i første etasje av bolighuset – i 1950-årene holdt et trykkeri til her. Huset sto lenge tomt i 1980- og 90-årene (eier Oslo kommune), men ble i 1996 solgt til private, som har pusset det opp.

Adresse før 1879: Egebergveien 31

Adresse etter 1879: Ryenbergveien 17

Tidligere matrikkelnummer: 154 L.No. 224/225 BH og CD

Første branntakst: okt. 1875

Eier i 1885: Smed Anton Jørgensen og enkefrue Marie Olsen

Branntakst i 1885: 7.180 kroner

Baksiden av Ryenbergveien 17 sett ovenfra, mot nord.

Ryenbergveien 20

Gnr 233 – bnr 354

Beskrivelse

Bolighus i tre, 2 etasjer på grunnmur av pusset gråstein. Saltak tekket med rød teglstein. Huset er kledd med stående staffpanel. Krysspøstvinduer og 1-fags vippevinduer med utenpåliggende krysspøst. Utskårne gerikter. Vasshellelister i etasjeskillene. Huset ligger inntil en kraftig og høy forstøtningsmur rett nedenfor Ryenbergveiens gateløp. Adkomst til huset via naboeiendommen, Ryenbergveien 16. Fra husets østre gavlvegg utgår et mindre sidebygg. På sydsiden et påbygg med pulttak. Begge påbyggene har faspanel og tak tekket med rød shingel. Mellom forstøtningsmuren og sidebygningen helt i øst er det et høyt, tett plankegjærde. Hagen på nordsiden skråner ned mot Dyvekes vei og har gamle, store frukttrær. En støpt trapp med smijernsgelender leder ned fra huset til et lysthus med kvadratisk grunnflate. Lysthuset har helvalmet tak og store rektangulære vinduer. Huset er velholdt og har god standard.

Endringer

Både på kart av 1877 og 1896 er det avtegnet en bygning som har identisk plassering og plan som dagens "hovedhus". På 1877-kartet er det avtegnet en bygning (sannsynligvis et uthus) vegg i vegg med hovedhusets østside, men på 1896-kartet er dette borte. I stedet er det avtegnet en bygning som ligger lengere øst. Sidebygget som er der i dag ligner mest i plan på det som er avtegnet på 1877-kartet. Huset fikk et påbygg i to etasjer (grunnflate 1,5m x 7 m) på sørvestre side i tidsrommet 1950-53, i forbindelse med en modernisering, da det også ble innlagt bad/WC. Sidebygningen i øst synes nå å være integrert i hovedhuset – det er avtegnet slik i et kart fra 1930-årene.

Adresse før 1879: Egebergveien 26
Adresse etter 1879: Ryenbergveien 20
Tidligere matrikkelnummer: 154 L.No. 224/225 BE
Første branntakst: mai 1875
Eier i 1885: Skomager Hans H. Hansen
Branntakst i 1885: 4.660 kroner

Ryenbergveien 20 sett ovenfra, fra Ryenbergveien. Nedenfor, lysthuset i hagen.

Ryenbergveien 20 sett fra gårdsrommet, hvor husets leiligheter har innganger.

Ryenbergveien 25

Gnr 233 – bnr 355

Beskrivelse

Eiendommen består av 3 bygninger – et hovedhus (bolig) og to uthus. Bolighuset er i 3 etasjer – hvor første etasje er i pusset murstein – resten av huset i tre. Saltak tekket med metallplater. Ytterveggene i annen og tredje etasje er kledd med gulmalte eternittplater, mens loftets gavlvegg er kledd med stående, mørkbeiset panel. Vinduene 1-fags, rektangulære vippevinduer. Huset står på en sterkt skrånende tomt – det ruver på en hylle over sørsiden av Ryenbergveien, over en høy forstøtningsmur av gråsteinsblokker som går langs gatens fortau. En hvelvet tunnelåpning i forstøtningsmuren nede ved fortauet danner inngangen til eiendommen – herifra leder en støpt trapp opp til huset, øverst på forstøtningsmuren. Et lavt stakittgjerde øverst på forstøtningsmuren. Vegg i vegg med husets sørøstre vegg og langs tomtens grense møt øst ligger en toetasjes bygning med pulttak. En svalgang langs denne danner forbindelse til hovedhusets annen etasje, hvor det er inngangsdør. Det andre uthuset

ligger sørvest for de to bygningene. Det er hugget inn i en hylle i skråningen, med pulttak og stående lektepanel. På uthusets nordside, mot gårdsplassen, er det 5 dører – det var tidligere utedo.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet bygninger som er identiske med de som er der i dag m.h.t. plan og plassering. Forstøtningsmuren mot Ryenbergveien er sannsynligvis fra 1920- eller 1930-årene, anlagt i forbindelse med omlegging/utvidelse av Ryenbergveien.

Eternittplatene, vippevinduene, samt konstruksjonene på husets sørside og uthuset tyder på en stilistisk radikal modernisering, sannsynligvis på 1960-tallet.

Adresse før 1879: Egebergveien 33

Adresse etter 1879: Ryenbergveien 25

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 CC

Første branntakst: ingen opplysninger

Eier i 1885: Tobias Larsen

Branntakst i 1885: ikke oppgitt, men "Taxtværdien" var 4.000 kroner

Ryenbergveien 25 - fasade mot vest. Sidebygning med svalgang og uthus til høyre.

Inngang til Ryenbergveien 25 går gjennom denne "tunnelen" i forstøtningsmuren ut mot Ryenbergveien.

Ryenbergveien 26

Gnr 233 – bnr 356

Beskrivelse

Bolighus i to etasjer av tre, bygget på en sokkeletasje i pusset murstein. Lang, slank bygningskropp hvor langsiden ligger helt ut mot Ryenbergveien, men bare øverste etasje ligger på gatenivå – resten ligger under. Tomten skråner/stuper nedover (nordover) mot Dyvekes vei. Ytterveggene kledd med stående staffpanel, vinduene 2-rams empirevinduer med profilerte gerikter. Noen av veggene har vasshellelister i etasjeskillene. Hushjørnene kasset inn og markert med kontrastfarger. En bratt, støpt trapp fører ned langs husets vestre gavlvegg, ned til husets sokkeletasje. Foran sokkeletasjen er det en forstøtningsmur som gir en liten plass foran – her er det også inngangsdører til sokkeletasjen. Husets hovedinngang er fra et lite, langt og smalt påbygg som er klemmt mellom huset og Ryenbergveien, dette er høyst sannsynlig en innbygd svalgang. Huset virker velholdt og i relativt god stand.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet en bygning med identisk plassering og plan som det som finnes i dag. I 1935-37, etter en brann, ble et uthus (nordvestre hjørne) revet, samtidig ble det utført omfattende utbedringer i huset. Huset ble modernisert og rehabilitert i første halvdel av 1980-tallet, med sammenslåing av leiligheter (fra fire til to) og innlegging av bad/WC. Eksteriøret gir inntrykk av å være stilistisk opprinnelig.

Adresse før 1879: Egebergveien 30
Adresse etter 1879: Ryenbergveien 26
Tidligere matrikkelnummer: 154 L.No. 224/225 BX
Første branntakst: mars 1875
Eier i 1885: Madame Karen Andersen
Branntakst i 1885: 8.000 kroner

Fasaden til Ryenbergveien 6 mot vest

Ryenbergveien 27

Gnr 233 – bnr 357

Beskrivelse

Bolighus av tre, 2 etasjer bygd på en sokkeletasje av pusset murstein. Saltak tekket med sementstein, med arkutspring/karnapp på langveggen nordside, ut mot Ryenbergveien. Dette danner rammen om en iøyenfallende verandakonstruksjon bestående av kvadratiske småvinduer (16 stk ordnet i en 4 x 4 matrise mot nord – både i annen og tredje etasje). Husets yttervegger er ellers kledd med stående staffpanel, med vasshellelister i etasjeskillet mellom annen og tredje etasje. Krysspostvinduer. Under gavlen er det en utvendig hanebjelke. Utskårne sperreutstikk. Huset står på en hylle i det bratte terrenget opp mot Ekeberg, med en høy forstøtningsmur av gråsteinsblokker ned mot Ryenbergveien. Et lavt stakittgjerde øverst på forstøtningsmuren innrammer en liten forhage foran huset, hvorfra det er inngangsdør til sokkeletasjen. Det går en støpt trapp ned til Ryenbergveien i østlig retning. Trappen føres videre fra forhagen, langs husets østlige tverrvegg til baksiden av huset, møt sør. Her er det inngang til de øvrige delene av huset og til et trappehus som gir adgang til annen etasje. Huset virker velholdt og i god stand.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet to bygninger på eiendommen, det ene omtrent der dagens bolighus står. Men dagens hus virker større. Den andre bygningen, sannsynligvis uthus, finnes ikke lenger. Glassverandaene på husets nordlige fasade ble bygd i 1987, i forbindelse med en oppussing og modernisering av hele huset.

Adresse før 1879: Egebergveien 35

Adresse etter 1879: Ryenbergveien 27

Tidligere matrikkelnummer: 154 L.No. 224/225 CB

Første branntakst: mars 1882

Eier i 1885: Enke Elisabeth Arnesen

Branntakst i 1885: 2.900 kroner

Ryenbergveien 30

Gnr 233 – bnr 359

*Hus nr 1***Beskrivelse**

Eiendommen består av to bolighus, her kalt hus nr 1 og nr 2, samt et uthus.

Hus nr 1

Et en etasjes hus med lite loft og saltak tekket med rød sementstein, stående på en lav kjeller av pusset gråstein. På vestre endevegg, et lite tilbygg med pulttak. Ytterveggene kledd med stående staffpanel og pløyd faspanel – vinduene er 2-rams og 3-rams empirevinduer. Mot sør, langs husets langvegg – et lavt stakittgjerde som markerer grensen til adkomstveien til hus nr 2. Mot vest, rett utenfor husets tverrvegg er det laget en terrasse med levegger og vinduer. Huset står øverst på en sterk skrånende tomt under en forstøtningsmur mot Ryenbergveien – nærmest hengende over Konowsgaten nedenfor. Eiendommen har adkomst via trapper fra Ryenbergveien. Selve huset gir et opprinnelig stilpreg – og virker velholdt og i god stand.

Hus nr 2 med uthus

Trehus i to etasjer bygget på en sokkeletasje av pusset gråstein, med saltak tekket med rød sementstein. Et særtrekk med huset er at møneretningen går nord-sør, dvs. perpendikulært i forhold til Ryenbergveien og at det ligger under en høy forstøtningsmur mot Ryenbergveien. Ytterveggene kledd med stående faspanel, med vasshellelister i etasjeskillene. Utskårne sperreutstikk. 2-rams empirevinduer med profilerte gerikter. Adkomst til husets annen etasje (separat leilighet) fra utvendig trapp til en svalgang på husets vestre langvegg. Huset virker velholdt og i god stand, og har bevart en opprinnelig stil. Nord for huset står et uthus - en etasje med pulttak og yttervegger i stående panel. Deler av uthuset står på en høy

forstøtningsmur fundamentert nedover i skråningen. Har sannsynligvis opprinnelig vært utedo – mot vest har uthuset 5 dører.

Hus nr 2 sett fra Ryenbergveien mot vest

Hus nr 2 med uthuset sett fra Konows gate

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet bygninger som har identisk plassering og plan som dagens bygninger. Tilbygget mot vest på gavlveggen på hus nr 1 stammer fra slutten av 1930-årene. Dateringen av terrassen og leveggene ukjent. Ellers få endringer.

Adresse før 1879: Egebergveien 32

Adresse etter 1879: Ryenbergveien 30

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 AKA

Første skattetakst: okt. 1869

Eier i 1885: Andreas Gundersen

Branntakst i 1885: 6.900 kroner

Ryenbergveien 30 sett fra Ryenbergveien – indre gårdsrom og innganger til husene.

Ryenbergveien 31

Gnr 233 – bnr 360

Beskrivelse

Bolighus i tre, 2 etasjer, bygget på ringmur. Saltak tekket med teglstein og med et arkutspring/karnapptilbygg mot sør, midt på bygningen. Huset ligger helt ut mot Ryenbergveiens fortau. Ytterveggene kledd med stående perlestaffpanel, med rikt utskårne vasshellelister i etasjeskillet mellom første og annen etasje. Vinduene, med unntak av de i karnapptilbygget, er alle krysspostvinduer, med profilerte gerikter. Utenfor karnapptilbygget, som er formet som en stor glassveranda, i annen etasje, er det en stor terrasse i tre, med forbindelse til uthuset lengst sør på tomte. Adkomst til huset gjennom port i et høyt gjerde på husets vestside, inn til en gårds plass på husets sørside, hvor husets hovedinngang er, i karnapptilbygget. Fra husets østre hjørne ut mot Ryenbergveiens fortau går det et høyt plankegjerde opp til nabohuset, Ryenbergveien 33. Huset er i god stand og virker velholdt.

Uthuset er på 1 ½ etasje, i mur, muligens utmurt bindingsverk. Saltak tekket med teglstein. Inngangsdør i uthusets vestre gavlvegg. Uthuset er i god stand.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet to bygninger på eiendommen. Det største er identisk i plassering og plan (uten karnapptilbygget) som dagens hovedhus. Det andre huset (sannsynligvis uthus) er plassert litt annerledes og virker mindre enn dagens uthus. Bolighuset ble totalrenovert og ombygd i siste halvdel av 1980-årene (av eier og beboer: arkitekt Tore Juel), bl.a. sammenslåing av leiligheter til å bli enebolig. Et utvendig trapphus ble da revet og erstattet med karnapptilbygget og den store glassverandaen. Husets eksteriør ut mot

Ryenbergveien har bevart en opprinnelig stil. Uthuset er trolig fra 1927, og er større enn det som er avmerket på kartene fra 1800-tallet.

Adresse før 1879: Egebergveien 37

Adresse etter 1879: Ryenbergveien 31

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 BL

Første branntakst: okt. 1876

Eier i 1885: Landhandler H. G. Aarnæs

Branntakst i 1885: 4.660 kroner

Øverst: Fasade Ryenbergveien 31 mot sør og indre gård. Nederste bilde – uthuset.

Ryenbergveien 33

Gnr 233 – bnr 361

Beskrivelse

Bolighus i tre, 2 ½ etasje, som ligger langs Ryenbergveien, helt ut mot fortauet. Saltak med svart sementstein og med arkutspring midt på taket på begge sider av husets langsider. Ytterveggene kledd med stående staffpanel. Etasjeskillene markert med enkle vasshellelister. Huset ligger vegg i vegg med Ryenbergveien 35, og er i likhet med dette okerfarget med brune detaljer. Nesten alle vinduene er 2-rams empirevinduer med profilerte gerikter. På husets vestside er det et relativt stort tilbygg med pulttak som heller mot vest. Den vestre delen av dette tilbygget har en garasjeport ut mot Ryenbergveien, mens den andre halvdelen, den nærmest hovedhusets gavlvegg, har et overbygget portrom som fører inn til en bakgård. Ytterst i portrommet, ut mot Ryenbergveien, er det en høy port. Adkomst til husets leiligheter i etasjene går via utvendige trapper fra bakgården – i et åpent trappehus midt på huset som er bygget ut fra arkutspringet. Huset virker velholdt og i god stand.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet to bygninger som til sammen tilsvarer dagens bygning, dvs. at de er identiske i plan og plassering med dagens hus, men at de i dag er bygget sammen ved portrommet. Huset ble modernisert tidlig på 1980-tallet. Garasjen og portrommet stammer fra ca. 1986.

Adresse før 1879: Egebergveien 39

Adresse etter 1879: Ryenbergveien 33

Tidligere matrikkelnummer: 154 L.No. 224/225 BN1

Første branntakst: juli 1878

Eier i 1885: Handelsborger Tobias Larsen

Branntakst i 1885: 14.000 kroner

Inngangsport ut mot Ryenbergveien – adkomst til bakgården med adkomst til leilighetene.

Bakgården med trappehus

Ryenbergveien 35

Gnr 233 – bnr 362

Beskrivelse

Bolighus i tre, 3 ½ etasje, som ligger langs Ryenbergveien, helt ut mot fortauet og vegg i vegg med Ryenbergveien 33. Huset har saltak tekket med svart sementstein og er bygget på ringmur av pusset gråstein. Ytterveggene kledd med stående staffpanel. Etasjeskillene markert med enkle vasshellelister. Nesten alle vinduene er 2-rams empirevinduer med profilerte gerikter. Huset er stilistisk lik nabohuset, Ryenbergveien 33, og er i likhet med dette okerfarget med brunmalte detaljer. På husets vestre del, bak en tofløyet port ut mot gaten, er det et portrom som fører inn til en bakgård. Her er det et utvendig, åpent trappehus med pulttak som fører opp til leilighetene i etasjene. Huset virker velholdt og i god stand.

Endringer

På kart av 1877 og 1896 er det avtegnet to bygninger på eiendommen – et stort som ligger omtrent der dagens "hovedhus" er, og et mindre, smalt og avlangt hus som lå vegg i vegg med hovedhuset i øst. Det finnes ikke noe uthus her nå, men det er vanskelig å avgjøre om dette er blitt bygget inn i dagens hus eller om det er revet. Huset ble modernisert tidlig på 1980-tallet, samtidig med nabohuset Ryenbergveien 33.

Adresse før 1879: Egebergveien 39 B

Adresse etter 1879: Ryenbergveien 35

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 BN3

Første branntakst: juli 1878

Eier i 1885: Handelsborger Tobias Larsen

Branntakst i 1885: 11.600 kroner

Til venstre: Inngangsport ut mot Ryenbergveien. Til høyre: Trappehuset i bakgården

Ryenbergveien 39

Gnr 233 – bnr 363

Beskrivelse

Bolighus i tre, 2 etasjer med et nesten flatt saltak og med et stort murt påbygg i 3 etasjer i funkisstil på nordsiden. Ytterveggene på trehuset er kledd i liggende weatherboardpanel og har vinduer som er store, 1-fagsvinduer i annen etasje – og tilsvarende store 2-fagsvinduer i første etasje. På trehusets østre langvegg – et påbygg i en etasje med flatt tak, som fungerer som terrasse for annen etasje. En garasje i hagen ut mot Ryenbergveien. Huset er velholdt og i god stand.

Endringer

På kart av 1877 er det avtegnet en bygning som i plan og plassering er lik trehusdelen av dagens bygg. På samme kart var det avtegnet en mindre bygning (sannsynligvis uthus) på tomtens nordre del, på nordre del av der funkistilbygget står i dag. På kart av 1896 er det avtegnet noe som synes som en forlengelse av trehuset, slik funkishuset ligger nå. Dagens utseende sannsynligvis resultat av en radikal ombygging på 1960-tallet. Stilistisk mangler dagens hus enhver tilknytning til 1800-talls byggeskikk.

Adresse før 1879: Egebergveien 41

Adresse 1879-1900: Ryenbergveien 39

Tidligere matrikkel: No. 154 L.No. 224/225 BG

Første branntakst: mai 1877

Eier i 1885: Nils Andersen

Branntakst i 1885: 1.950 kroner

Svingen

Gaten som bærer navnet Svingen er oppkalt etter eiendommen Svingen. Navnet kommer fra den skarpe svingen som Ekebergveien gjør her. Inntil 1901 het den *Svingens Gade*. Selve gården Svingen var opprinnelig del av eiendommen Nordre Munkehagen. Nordre Munkehagen omfattet den østre delen av Ekebergskrånningen, området øst for Ekebergveien, fra Oslo Hospital til Kvernerskogen. Tidlig på 1800-tallet ble Nordre Munkehagen delt i to eiendommer: Svingen og Lille Ekeberg. Lille Ekeberg omtales også som Munkebråten i enkelte historiske dokumenter. På et kart fra 1774¹⁰ over Christiania finner vi "Svingen" avmerket og kartet viser to hus, sannsynligvis det som i dag er Ekebergveien 44 og Oppegårdsgate 1, et av de tidligste spor vi har i historiske dokumenter av navnet Svingen. Svingen ble i 1829 solgt til Anne Marie Grue. Dessverre vet vi lite om henne. Forstaden som vokste opp i Ekebergskrånningen i 1860- og 1870-tallet skjedde ved utparsellering fra Svingen. Etter innlemmelsen av Ekebergskrånningen i Kristiania i 1879 fikk gården Svingen adresse Svingens Gade 18 og 20.

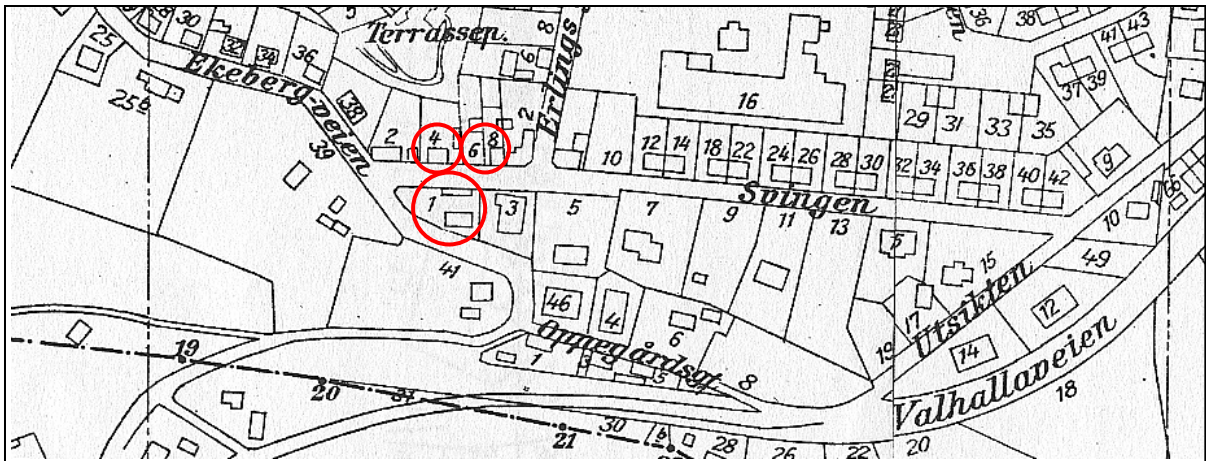
Marie Olsens hus, Svingen 18, foto fra 1870-årene. Vi kjenner ikke til hvem som er avbildet, men etter påkleddingen å dømme kan det ha vært ved en festlig anledning. Huset sto lenge inne på fabrikkområdet til Viking Remfabrikk, men ble sannsynligvis revet i 1950-årene. (Foto utlånt av Oslo Bymuseum).

¹⁰ Kartet heter "Plan over Aggershuus festning og Christiania Bye med omliggende Egn" – signert I. T. Wegener 1774

Alle spor etter denne gården er nå borte, men på kartet nedenfor fra 1935 kan man se at våningshuset står (se fotografiet nedenfor, dvs opprinnelige Svingens Gade nr 18), rett nord for den store bygningen som har nr 16, dvs inne på området til det som i 1909 ble *Viking Remfabrikk*, men som startet opp som *Norsk Bicyclefabrik* i 1885 – sannsynligvis Norges første sykkelfabrikk.

Bildet viser Svingen gård (våningshuset i Svingens Gade 18), sett fra det som i dag er Ekebergveien 46 (lenge før blokken i Svingen 5 ble bygget). Herren i forgrunnen går på det som i dag er Svingen og står ved inngangen til dagens Svingen 7. Bak huset kan man se bebyggelsen på Vålerengen. På et kart fra 1877 er flaggstangen til venstre for huset avmerket som "Ekebergsvingens Flaggstang". På denne tiden var salmaker Olsen eier av Svingen 18 og 20. Hvem som er avbildet foran huset vet vi ikke, men det er ikke urimelig å tro at det var medlemmer i familien Olsen. (Foto utlånt av Oslo Bymuseum).

Kartet ovenfor viser bebyggelsen i Svingen i 1935. Husene som stammer fra utbyggingen i 1860- og 1870-årene og som fortsatt er bevart, er avmerket med sirkel. Sammenlignet med i dag vil man se at det har skjedd mange forandringer: Den opprinnelige Svingen 2 ble revet på 1970-tallet og erstattet med et stort murhus. Svingen 7, barn- og ungdomshjemmet til den kjente revyartisten Erling Zetterstrøm i mellomkrigsårene (sangduo "Zetterstrøm og Christoffersen"), brant ned i 1988. Husene som sto i Svingen 9 og 11 er også borte. På sørsiden av Svingen er det bare nr 1 som gjenstår av den opprinnelige bebyggelsen fra 1860- og 70-tallet. (Svingen 5 har i dag adresse Ekebergveien 44 og omtales i dette kapittelet.) På nordsiden er det bare nr. 4, 6 og 8 som er de opprinnelige.

En ukjent familie avbildet foran Norsk Bicyclefabrik rundt århundreskiftet. Aktieselskabet Norsk Bicyclefabrik ble stiftet i 1896, men allerede i 1909 overtok Viking Remfabrik lokalene i Svingen 16 etter at sykkelfabrikken hadde gått konkurs. (Foto utlånt av Lars Thue).

I 1909 kom Viking Remfabrikk, tidligere hadde Norsk Bicyclefabrik tilhold på dette området, som er avmerket som Svingen 16 på kartet. To år senere, i 1911, ble rekkehusene tilhørende Egne Hjem (Arctanderbyen) anlagt på nordre del av Svingen, fra krysset Erlings gate til Utsikten. På denne tiden ble gatetraseen rettet ut og området fikk vann, kloakk og elektrisitet. Opprinnelig (som bildet viser) hadde våningshuset på Svingen gård et stort hageanlegg og jorder rundt huset, med en lang oppkjørsel fra Svingens gate. Men huset ble gradvis

"omringet" og forsvant sannsynligvis i 1957, da Viking Remfabrikk ble gjenoppbygget etter en brann. Denne fabrikkbygningen ble senere datasentral for Andresens Bank, deretter Kredittkassen, for så å bli revet i 1999 og erstattet med et boligkompleks bestående av 52 leiligheter, ferdigbygget i 2002.

Dette bildet av "Viking Rem- & Pakningsfabrik A/S" stammer fra en adressebok for Christiania i 1910.

Svingen 1

Gnr 233 – bnr 424

Beskrivelse

Bolighus av tre i 1 ½ etasje. Saltakshus med arkutspring både mot nord og syd. Taket er tekket med rød tegl. Utskårne sperreutstikk. Stående staffpanel og empirevinduer. Utskårne detaljer rundt vinduene. Tofags dør med speilfyllinger.

Uthus med 5 boder. Uthuset har pulttak tekket med eternittplater. Tømmermannspanel. På gavlveggen mot sydvest er det et 2-rams vindu med 1x2 ruter.

Endringer

Hovedhuset er med på kart fra 1877, som også viser trær i hagen, sannsynligvis pæretrærne som det nå bare er to igjen av. I følge eier er huset trolig bygget allerede i 1858. Nåværende uthus er ombygget eller oppført etter en utvidelse av Svingen ca 1910. Forstøtningsmuren ut mot Svingen stammer fra samme utvidelse. Uthuset som sees på kartet fra 1877 er omtrent dobbelt så stort og strakk seg nordover mot Svingen 4 og 6. I gaten i selve Svingen var det en vannpost som fortsatt var i bruk på 1940-tallet, selv om de fleste husene (også Svingen 1) fikk innlagt vann ca 1910. Hovedhuset gjennomgikk omfattende rehabilitering rundt 1985.

Samtidig fikk huset et påbygg med verandaer mot nord.

Annet

Nåværende eiers familie har bodd her siden 1933.

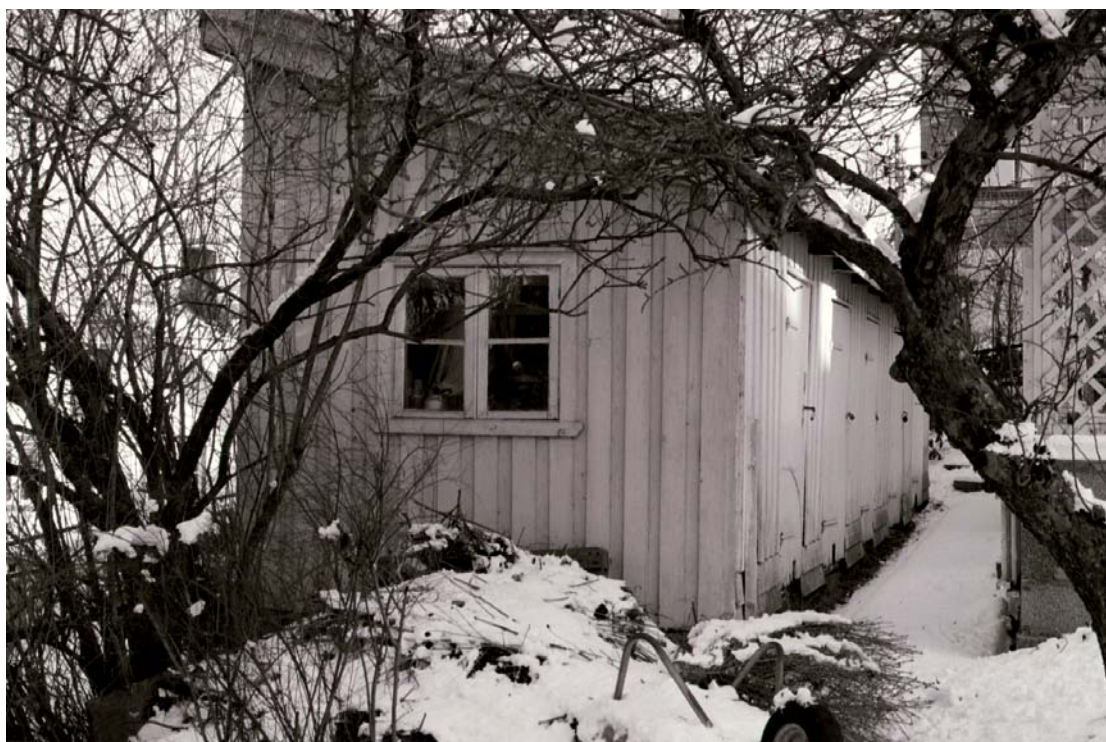
Adresse før 1879: Ekebergbakken 28

Tidligere matrikelnr: 154 L.No.224/225 AMA

Første branntakst: mai 1880

Eier i 1885: Lods Jens Edvin Andersen

Branntakst i 1885: 7.070 kroner

Uthuset sett fra vest

Svingen 4

Gnr 233 – bnr 427

Beskrivelse

Bolighus av tre i 1 etasje. Saltak tekket med sorte Plannja takplater. Liggende supanel er lagt utenpå det gamle stående staffpanelet. 2 og 3-rams funkisvinduer i 1.etasje, i underetasje og på loft topphengslede lave vinduer. 1 uthus av nyere dato inntil Svingen 2, og 1 "lysthus", også dette av nyere dato, ligger inntil Svingen 6.

Endringer

Huset er inntegnet på kartet fra 1877. Kartet viser dessuten at det lå 2 relativt store uthusbygninger mot øst. Disse ble revet rundt 1960. Det var også rundt 1960 at hovedhuset ble rehabilitert med ny panel og nye vinduer. En utvendig trapp samt en inngangsdør som førte ut til Svingen ble fjernet. Samtidig ble det satt opp et gjerde ca 3 meter fra tomtegrensen ut i Svingen. Huset er velholdt og har en pent opparbeidet hage.

Annet

En tidligere eier, Louise Lindtoe, en sykepleier som var med i Balkankrigen, drev dette som et slags pensjonat. Her bodde bla. "Nattens dronning" og "Skrike-Jenny". Det ble også holdt geiter her. Det sies at ungene i gaten moret seg med å erte Louise Lintoe – hun fløy etter dem med paraply

Adresse før 1879: Svingens gade 3

Tidligere matrikelnr: 154 L.No.224/225 AB

Første branntakst: Oktober 1884

Eier i 1885: Svend Andersen

Branntakst i 1885: 3200 kroner

Svingen 6

Gnr 233 – bnr 429

Beskrivelse

Bolighus av tre i 1 etasje med saltak. Påbygg mot syd i hele husets bredde med pulttak. Taket er kledd med grå shingel. 1 teglsteinspipe. Huset har liggende supanel, funkisvinduer og inngangsdører av nyere dato. Tomten skråner mot nord og en trapp fører fra gaten og ned i hagen. På husets vestside finnes en annen trapp som fører ned til nedre del av hagen samt til kjellerinngangen. 1 uthus ligger plassert mot vest. Dette ligger delvis under bakkenivå og er støpt av betong. Taket er flatt og kledd med papp. I 2002 ble det oppført et påbygg med tønnehvelvet tak på nordsiden av bygget.

Endringer

På kartet fra 1877 ligger det et hus på samme sted på tomten. Tomten har blitt utvidet mot nord på 1900-tallet, i likhet med Svingen 8.

Annet

På forsiden av huset lå en av strøkets vannposter.

Adresse før 1879: Svingens gade 5

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No.224/225 AH

Første branntakst: Oktober 1878

Eier i 1885: Christen Christoffersen

“Taxtværdi” i 1885: 1.300 kroner

Svingen 8

Gnr 233 – bnr 431

Beskrivelse

Bolighus av tre i 1 etasje med saltak. Et tilbygg mot nord har pulttak. Taket er nå tekket med rød takstein og har en pusset teglsteinspipe. Grunnmur av naturstein. På østveggen står muren ubehandlet, ellers er muren slemmet og malt. Huset er hvitmalt, med blå gerikter rundt vinduer og dører. Stående faspanel. På tilbygget liggende faspanel i samme bredde. I 1. etasje har huset to-fags sidehengslete vinduer med 2x2 ruter. I kjelleren, på fasaden mot vest, finnes 1 funkisvindu samt 1 et-fagsvindu. Tilbygget har topphengslsede et-fagsvinduer. Loftsvinduet har 1 fag med 2x2 ruter. Loftsdøren på østre gavl har bukkehornbeslag. Som inngangsdør brukes i dag en dør i tilbyggets kjelleretasje. Den gamle inngangsdøren vender mot gaten. Dette er en enfløyet fyllingsdør med et-fags vinduer (1x2 ruter) på hver side. Uthuset er av tre og har pulttak tekket med takplater. Det har 2 boder med labankdører med gangjern. Tomten skråner mot nord og er delvis planert. Nedenfor uthuset er det en støttemur og trapper som fører til nedre del av hagen.

Endringer

Både hus og uthus finnes på kartet fra 1877, men tomten var da mindre. En gang på 1900-tallet må tomten ha blitt utvidet mot nord (i likhet med nabohuset Svingen 6), slik at den strekker seg ned til Erlings gate 6.

Annet

I Svingen 8 bodde en av strøkets iglekoner, Marie Nilsen, også kalt "Igle-Nilsa". Hennes familie eide huset fra før århundreskiftet og til det ble solgt ut av familien en gang på 1980-tallet.

Huset er beskrevet og tegnet av Alf Næsheim i *Kristiania i Oslo*, bind V, s 20-21.

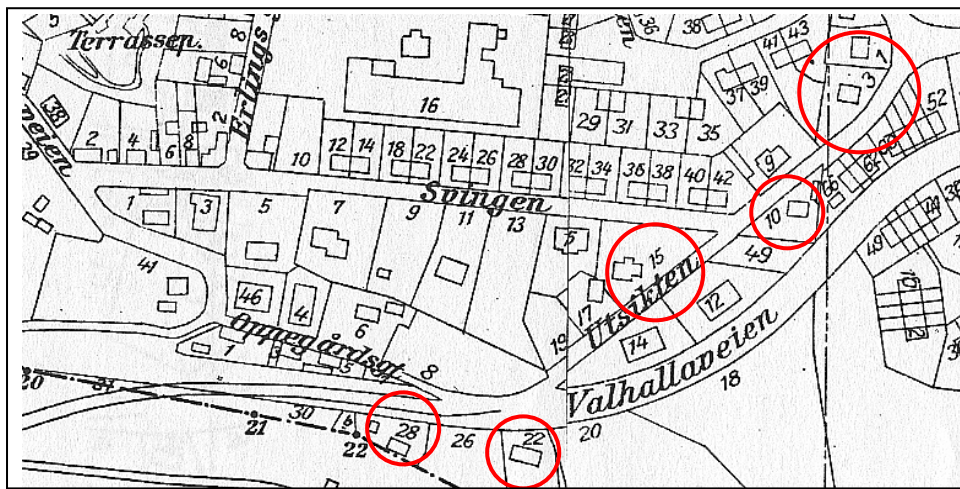
Adresse før 1879: Svingens gade 7
Tidligere matrikelnummer: 154 L.No.224/225 AH
Eier i 1885: Underfoged C. Holth

Uthuset

Utsikten

På et kart fra 1881 ser vi at den gaten som i dag heter Utsikten bare er en liten del av en lengre veistrekning fra Ryenbergveien og helt opp til Ekeberg gård, oppe på sletta. Der ble veien sammenføyd med Ekebergveien. I følge Oslos Byleksikon fikk gaten sitt navn i 1879, "etter beliggenheten", dvs på grunn av sin fine utsikt. På kartet fra 1881 ser vi at den kalles "Udsigtsveien". Det er ikke kjent når denne veistrekningen ble anlagt, den finnes ikke på Carl B. Roosens kart fra 1843, ei heller på tidligere kart. Først på et kart fra 1877 ser vi at veien er inntegnet. Ved å bruke Ryenbergveien og Utsikten fikk de reisende en slakere trasé oppover Ekebergskrenten, slik at det er nærliggende å tro at dette kan være forklaringen på hvorfor veien ble anlagt, gitt datidens bruk av hest og kjerrer som transportmiddel. På glatt vinterføre ville kanskje en litt mindre bratt nedoverstigning via Utsikten og Ryenbergveien også være en fordel.

Kartet ovenfor viser bebyggelsen i Utsikten i 1935 – før forlengelsen av Valhallveien slik den er i dag, dvs at Utsikten fortsatt gikk helt opp til Ekeberg gård. Av den opprinnelige bebyggelsen fra 1860- og 70-tallet består fortsatt nr 1, 3, 10, 15, 22 og 28 – disse er sirklet inn i kartet. Av disse er nr 1, 3 og 15 innenfor det foreslåtte bevaringsområdet. Det opprinnelige huset som lå på nr 9 er revet og erstattet med et nytt, en gang på 1970-tallet, mens nr 1 er sterkt ombygget. Av kartet ser man et hus i nr 17, men det finnes ikke på kartene fra før 1900 – det er også borte nå.

Utsikten 1

Gnr 233 – bnr 454

Beskrivelse

Bolighus av tre i 2 etasjer med saltak. Taket er forlenget over et påbygg mot vest. Mot øst et lite påbygg med altan i 2.etasje. 1 pipe. Huset har supanel og funkisvinduer.

Endringer

I følge branntakstprotokollen er tomten er ubebygget i 1885. I folketellinga for 1900 beskrives Udsigtsveien 1 som et våningshus med 2 etasjer.

Adresse før 1879: Ukjent

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 B G 2

Eier i 1885: Kjøbmand K. Randem

Utsikten 3

Gnr 233 – bnr 455

*Huset sett fra sydvest.***Beskrivelse**

Bolighus av tre i 1 ½ etasje på pusset grunnmur. Huset har saltak som er forlenget over et påbygg mot syd. Det er også et arkoppbygg mot syd. 1 teglpipe. Ytterveggene er kledd med tømmermannspanel. På vestre gavlvegg et 1-etasjes påbygg av mur med pulttak. Huset har forskjellige typer vinduer; funkis-, krysspost-, og vippevinduer. Huset er velholdt.

Endringer

Huset er med på kartet fra 1877. I følge eier er det oppført i 1867. Et lite uthus som sees på kartet fra 1877 er i dag revet.

Adresse før 1879: Egebergveien 43

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 A U

Eier i 1885: Mekanikus Johan Christiansen

Branntakst i 1885: 3.400 kroner

Huset sett fra nord.

Utsikten 10

Gnr 236 – bnr 122

*Sett fra sør***Beskrivelse**

2 etasjes trehus på pusset grunnmur. Opprinnelig et bolighus, men brukes nå som barnehage. Huset har saltak som er forlenget over et påbygg på nordsiden. På sørsiden er det bygget på et lite inngangsparti med en balkong over. Ytterveggene er kledd med faspanel. Huset har sidehengslede torams vinduer, vinduene i 1.etasje er litt høyere enn de i 2.etasje og har 1 sprosse. Et uthus ligger mot tomtegrensen mot øst. Mot Valhallaveien er det bygd opp en høy støttemur. Huset eies av Gamlebyen menighet.

Endringer

Huset er med på kartet fra 1877. Et uthus ligger på samme sted som det nåværende, et annet og mindre uthus er revet.

Adresse før 1879: Egebergveien 34

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 B M

Eier i 1885: Gjørtler Simen Johansen

Branntakst i 1885: 4.600 kroner

Sett fra nord

Utsikten 15

Gnr 233 – bnr 457

*Sett fra sør***Beskrivelse**

Bolighus av tre i 1 ½ etasje. Saltakshus med arkoppbygg både mot sør og nord. Taket er tekket med sorte takplater. Ytterveggene er kledd med tømmermannspanel. Vippevinduer, enkel belistning. Huset er velholdt.

Endringer

Huset er med på kartet fra 1877. På dette kartet samt kart fra 1912 ses også en annen bygning på tomten, den er revet og Utsikten 17 ligger på dette stedet i dag. Eiendommene Svingen 15 og Utsikten 17 ble skilt ut fra Utsikten 15 en gang på 1900-tallet. Huset er bygget på flere ganger. I 1888 ble huset forlenget med 1 rom mot øst. Rundt 1920 fikk huset verandatilbygg både mot sør og nord, og en utvendig trapp til 2. etasje som lå på vestre gavlvegg ble flyttet til verandapåbygget på sørsiden. I 1984 ble huset etterisolert og fikk ny panel og nye vinduer.

Nåværende (2000) eier:

Adresse før 1879: Egebergveien 47

Tidligere matrikelnummer: 154 L.No. 224/225 ALA/ASA

Eier i 1885: Slagter Oluf Olsen

Litteratur og kilder

Asbjørnsen & Moe, *Samlede eventyr*, Gyldendal, Oslo, 1975, bind 3.

Byantikvaren i Oslo

Byarkivet i Oslo

Daae, Ludvig, *Det Gamle Christiania*, J. W. Cappelens forslag, Christiania, 1891.

Heiestad, Nicolai, *En liten gutt fra Vaterland – minner fra 80-årenes Christiania*, Tiden forlag, Oslo, 1950.

Næser, I. W. G., "Kart over Christiania optaget ifølge Communebestyrelsens Foranstaltning i Aaret 1858", finnes i Byarkivet i Oslo.

Næsheim, Alf, *Kristiania i Oslo*, Schibsted, Oslo, bind 1-9

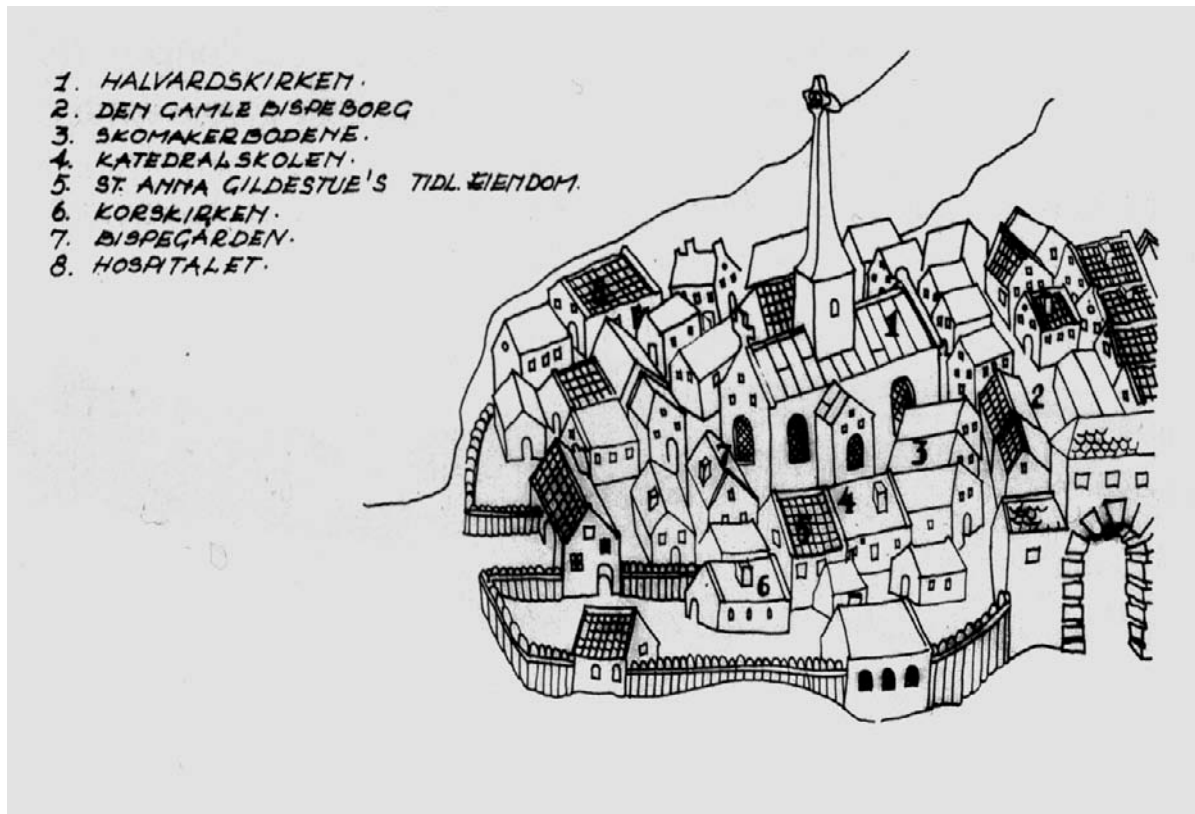
Oslo byleksikon

Skattetakstkontoret, *Oslo Skattetakst Matrikkel*, Oslo kommune, J.M.Stenersens forlag, Oslo, 1936.

Thue, Lars, *Forstaden under Ekebergåsen – Historien om trehusbebyggelsen fra 1860-årene*, Oslo, Gamlebyen historielags skriftserie nr. 4, 2004.

Wegener, I. T., "Plan over Aggerhuus festning og Christiania Bye med omliggende Egn", Kart fra 1774.

Aall, Cato, "På streiftog i Oslo før århundredeskiftet", *St. Hallvard*, 1958, s. 1-30

I dag er Gamlebyen kanskje mest kjent for sin middelalderby – for ruinene. Noen av disse forteller om en svunnen storhetstid, som nådde sitt høydepunkt under kong Håkon Magnus V, da Oslo ble rikshovedstad. Håkon Magnus ble kronet i Hallvardskirken i 1299 og giftet seg samme år med dronning Eufemia av Rügen. Tegningen over, av tidligere byantikvar Kjeld Magnussen, er basert på et relieff på Frederik IIs sarkofag i Roskilde domkirke. Det er det tidligste, bevarte bilde av Oslo, slik byen kan ha sett ut på midten av 1500-tallet.

Gamlebyen historielag har som formål å verne om, og ta vare på, Gamlebyens kulturminner og 1000 år med byhistorie. Historielaget ble stiftet 23. oktober 1996.

Gamlebyen historielag ser det som viktig å skape interesse for, og spre kunnskap til bydelens innbyggere om den lokale historien.

Alle som støtter vårt formål, og vil arbeide for våre målsetninger er velkommen til å bli medlem i **Gamlebyen historielag**.

Gamlebyen historielags skriftserie - utgivelser

Redaktør: Helge Godø

1. *Lov og rett i MA – Rettssystem og rettssaker fra Oslo ca 1300*, av Tine Berg Floater
2. *Barndom i Oslo Ladegård*, av Jo Tenfjord
3. *Barndomsminne*, av John E. Abelson
4. *Tiggerordener i de norske byene i middelalderen*, av Inger-Johanne Ullern
5. *Forstaden under Ekebergåsen*, av Lars Thue
6. *Oslos oppkomst*, av Petter B Molaug
7. *Rikshovedstaden Oslo*, av Hege Roaldset
8. *Småglimt, dikt og bruddstykker fra Gamlebyens historie*, diverse bidragsyttere
9. *Småhusbebyggelsen fra 1860-årene på Ekeberg – registrering og beskrivelse*, av Tove Larsen og Helge Godø